7 AĞUSTOS 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

FAŞİSTLER MARAŞ KATLİAMINI UNUTTURMAK İSTİYOR

Ordu Valisi işbirliği yaptığı faşistlere artık maske de taktırmıyor

REŞAT AKKAYA NE ZAMAN GÖREVDEN ALINACAK?

- Fatsa'da polislerce yakalanan silahlı üç faşist Akkaya'nın Emniyet Amirlerinden Kemal Şahin tarafından serbest bırakılmak istendi
- Faşistleri çalıntı bir oto içinde iki 14'lü, bir Fransız 10'lusu ile yakalayan polislere Pol-Bir'liler silah çekerek engel olmak istediler
- Bir askeri görevlinin Emniyet Amirliğine gelmesi üzerine durum açığa çıktı ve faşistleri yakalayan polisler ölümden zor kurtuldular

Ordu Valisi Reşat Akkaya

ORDU'DA YASALAR GEÇERLİ DEĞİL!

- Faşistleri silahları ile yakalayan Erzincan ekibinde görevli polisler daha sonra açığa alındı
- Vali ve adamlarının örtbas etme çabalarına karşın savcılık olayın üzerine gitti ve faşistler mahkemece tutuklandılar

HABERİ 7. SAYFADA

BOLOGNA'DAN MARAŞ'A

Faşistler insanlık düşmanıdır ve dünyanın her yerinde *ancak* kan içerek, saldırarak ve yakıp yıkarak ayakta durmaya çalışırlar.

xxx

Yıl 1974. İtalya'nın Bologna kenti yakınlarında faşistler bir trene bomba koyuyor, 12 kişi ölüyor ve onlarca kişi de yaralanıyor. Katliamın asıl sorumlusuna yardımcı olduğu için yakalanıp 3 yıl hapis cezasına çarptırılan Marco Affatigato adındaki faşist iki polisi öldürüp cezaevinden kaçıyor. İtalicus katliamı diye bilinen bu olayın asıl sorumlusu olan Mario Tuti adındaki faşistin mahkemesi ise geçtiğimiz günlerde sonuçlanmak üzereydi. Bologna'da 84 kişinin ölümü yüzlerce kişinin yaralanması ile sonuçlanan son faşist katliam ise *tam kararın açıklanacağı günlerde* düzenlenmişti.

xxx

Yıl 1978. Türkiye'nin Kahramanmaraş kentinde faşistler saldırıya geçiyor: çoluk-çocuk, kadın erkek, yaşlı genç yüzü aşkın ölü ve yaralı.

MHP'li ÜGD'li saldırganların *bir kısmı,* yakalanıp yargılanırken, katliamın asıl sorumluları ise televizyonlardan *"barış"* çağrıları yapıyordu.

Faşist katliam davasının kararı ise açıklanmak üzere. Bu faşist katliam piyonlarından Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır da geçtiğimiz aylarda cezaevinden kaçırılıyordu.

Karar öncesi Adana'da CHP'lilere ve diğer ilerici devrimci güçlere karşı faşist saldırıların yoğunlaştığı görülüyor.

Bütün bunlar rastlantı mıdır?

xxx

Faşistler dünyanın her tarafında aynı yöntemleri kullanırlar. İtalyan faşistleri, İtalicus katliamı nedeniyle kendilerine ceza verilmesi halinde daha büyük katliam düzenleyeceklerini Bologna'da 84 kişiyi katlederek kanıtlamak istediler. Hem de İtalicus katliamı davasının kararının açıklanacağı günlerde...

Türkiye'de de faşist güçler koruduklarını ve yardımcı olduklarını savundukları devletin yargı organlarının kendilerine ceza vermesi halinde daha büyük katliamlar düzenleyebileceklerini kanıtlamanın ve böylece kendilerine hiç kimsenin birşey yapamayacağını göstermenin hesabı icinde olabilirler...

Çünkü İtalyan faşistlerini de Türkiye'dekileri de ve diğer yerlerdekileri de aynı merkez yönetmektedir: *Emperyalizm ve CİA!*

xxx

Ama dünya tarihi, bütün insanlık düşmanlarının hiçbir şekilde cezasız kalmadığını; halkların, kendilerine kan kusturan faşist çeteleri her zaman cezalandırdığını kanıtlayan olaylarla doludur.

Yüzlerce yurttaşın ölümü ve yaralanması olayıyla ilgili toplam 835 sanık yargılanmış, bunlardan 275'i hakkında idam istenmişti

MARAŞ FAŞİST KATLİAMIYLA İLGİLİ KARAR AÇIKLANIYOR

Halkımız ve uluslararası kamuoyu bu davanın sonuçlarını beklemekte...

- Tarihin en çok sanıklı davalarından biri olan Kahramanmaş faşist katliamı davası duruşmasında yaklaşık 4 bin tanık dinlendi. Yerel mahkemelerde ise yüzlerce kişinin ifadelerine başvuruldu. Bu arada duruşma tutanak sayfasının da onbinin üzerine çıktığı belirtildi.
- Adana Sıkıyönetim Mahkemesi'nde 4 Haziran 1979 günü başlayan Kahramanmaraş katliamı davasından halen 476 sanık tutuklu bulunmaktadır. Duruşmalar sırasında üç sanık kaçırılmıştı.
- Müdahil avukatlardan Av. Halil Sıtkı Güllüoğlu ve CHP Adana İl Başkanı Av. Ahmet Albay uğradıkları faşist saldırılar sonucu yaşamlarını yitirdiler.
- Sanıkları MHP'li avukatlar savundu. Faşistlerin suçsuz olduklarını savunan avukatlar arasında MHP Adana eski İl Başkanı Av.Hülagü Balcılar ve AP'li birçok avukat bulundu

HABERİ 7. SAYFADA

DEMOKRAT'IN SORUŞTURMASI

Nedim Tarhan

CHP Adana Milletvekili Nedim Tarhan:

"Çıkartılmak istenen yasalar bunalımları daha da arttıracak"

- **Baskı yasaları konusundaki görüşlerini açıklayan CHP Ankara Milletvekili Selahattin Öcal, "CHP, anti-demokratik hüküm ve yasalara evet demez ve de demeyecek olan bir partidir" dedi.**

1) Anayasa'nın halk yararına öngördüğü temel reformlar yapılmamışken, TBMM'nin kamuoyunda "baskı yasaları" olarak nitelenen bu yasaları, ivedilikle çıkarmaya yönelmesini nasıl karşılıyorsunuz?

2) Bir dizi anti-demokratik hüküm taşıyan bu yasaların Anayasal özgürlükleri sınırlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

HABERİ 7. SAYFADA

Demirel'in eski koruma polisi

Mersin Emniyet Müdürü'nün bir grup polisle birlikte adliyeyi basmasının yankıları sürüyor

ADANA(DEMOKRAT)

Mersin'de bir polis memurunun tutuklanmasından sonra, başta Demirel'in eski koruma polisi ve şimdiki Mersin Emniyet Müdürü Mustafa Erdoğan olduğu halde, şube müdürleri ve bazı polislerin Adliye binasını basmalarına ve hakimlere karşı takındıkları tutuma tepkiler sürüyor.

Basından bir süre gizlenen ve Adana'da yayınlanmakta olan bir bölge gazetesinde kamu oyuna duyurulan olay 1 Ağustos Cuma günü meydana geldi. Yetkililerden edinilen bilgilere ve gazetenin verdiği habere göre, olay şöyle gelişti:

Mersin'de bir genci sırtından vurarak öldürdüğü gerekçesiyle gözaltına alınan polis memuru Nabi Akkabak'ın tutuklanması sırasında aralarında "tarzan" takma adıyla anılan Emniyet Müdürü Mustafa Erdoğan ile Şube müdürlerinin bulunduğu 100 kadar polis Adliye binasını bastılar. Karara itiraz eden Demirel'in eski koruma polisi Erdoğan ve beraberindekiler, öne sürüldüğüne göre, hakimlere de onur

(Devamı 7. Sayfada)

Tüm ülkede bayraklar yarıya indi, dört saatlik genel direniş yapıldı

İtalya'daki faşist katliamda ölenler törenle toprağa verildi

- Mussolini dönemindeki "kara gömleklilerin" mirasçısı olduklarını iddia eden "kara çeteler" (NAR) adlı faşist örgüt, İtalya'da son yıllarda düzenlenen bir çok kitle katliamının sorumlusu.
- Kundaklama olayının sanıklarından bir faşist dün Fransa'nın Nis kentinde tutuklandı. Mario Affatigato adlı faşist 1974'de İtalicus katliamına karışmak nedeniyle geçtiğimiz yıl cezaevinden firar etmişti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya'da her yerde olduğu gibi kitle katliamlarını başlıca taktik olarak benimseyen faşist "kara çetelerin" gerçekleştirdiği Bologna katliamında ölenler dün toprağa verildi. Cenaze töreni sırasında ülke çapında tüm bayraklar yarıya indirildi. Bütün dükkanlar ve eğlence yerleri kapatıldı. Ülke çapında işçiler olayı protesto ederek 4 sa-

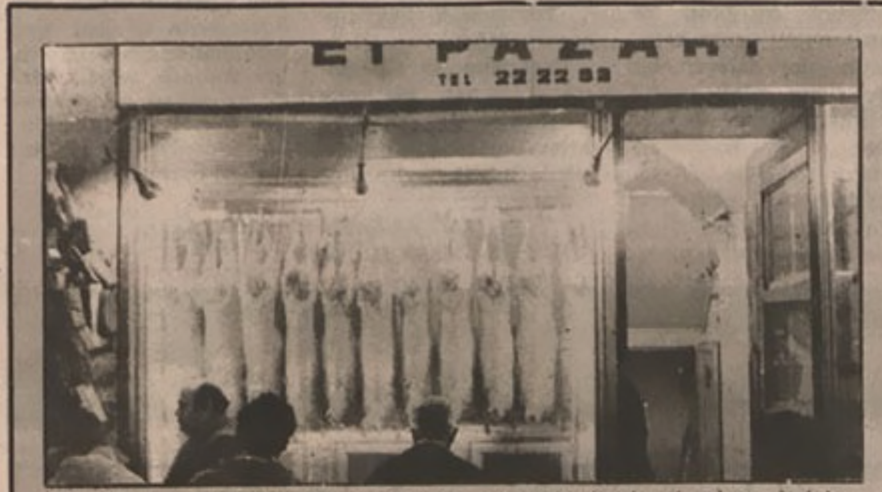
(Devamı 7. Sayfada)

TTB Temsilciler Meclisi Olağanüstü Toplantısı sonuçlandı

Doktorlar yurt çapında uyarı direnişi yapacak

- İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Dr. Şakir Derkut: "Hükümetin son uygulaması esas olarak temel hak ve özgürlüklere saldırının ifadesidir"

HABERİ 4. SAYFADA

Bir hayvancılık ülkesi olan Türkiye'de yurttaşlar artık eti sadece vitrinlerden seyredebiliyor.

Et tüketiminde OECD ülkeleri içinde sonuncuyuz

EKONOMİ SERVİSİ

Hayvancılıkla uğraşan bir ülke olarak bilinen Türkiye'nin et tüketiminde 21 OECD ülkesi içinde sonuncu sırada olduğu belirlendi. T.Sınai Kalkınma Bankasınca yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre, Türkiye'de kırsal kesimde adam başına yılda 9 kilogram şehirlerde ise 25 kilogram et tüketildiği saptandı. Kişi başına yıllık et tüketimi diğer OECD ülkelerinde ABD'de 80 Almanya'da 71, Kanada'da 69, Fransa'da 66, Yunanistan'da 44, İspanya'da ise 34 kilogram düzeyinde.

(Devamı 7. Sayfada)

Maliye Bakanı hakkındaki gensoru Millet Meclisi Başkanlığı'na verildi

- **Baskı yasalarını görüşen CHP Ortak grubu parti içi komisyonca belirlenen yasa tasarılarına ilişkin görüşü aynen kabul etti.**

HABER MERKEZİ

AP azınlık hükümetinin bakanları hakkında gensoru saldırısı yapacağını açıklayan CHP dün bu hareketin ilk adımını gerçekleştirdi ve Maliye Bakanı İsmet Sezgin hakkındaki gensoruyu Millet Meclisi Başkanlığı'na verdi.

Gensoru önergesinin gerekçesinde "100 günde ülkeyi düzlüğe çıkarma vaadiyle işbaşına gelen hükümetin ekonomiyi hız-

(Devamı 7. Sayfada)

Karakaş: Parlamento çalışmazsa bu durum ülkeyi bazı arayışlara sevkeder

- **Partilerarası komisyonda 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasında değişiklik öngören maddelerin bir bölümü üzerinde anlaşma sağlandı**

HABERİ 7. SAYFADA

Hiroşima katliamı dünya çapında protesto edildi

- **ABD'nin 6 Ağustos 1945'de Hiroşima kentine attığı atom bombasının küçük bir çocuğa isabet ettiği yerde onbinlerce kişi saygı duruşunda bulundu.**
- **Vietnam Komünist Partisi: "Bu sebepsiz cinayetin 35. yıldönümünde Japonya'da Amerikan destekli büyük bir savaş sanayi gelişmektedir."**

HABERİ 7. SAYFADA

CHP Pozantı ilçe Gençlik Kolu Başkanı Faruk Köroğlu

"Meşru müdafaa halinde olan halk terörist değildir"

- "Adana Valisi gerekli önlemleri almazsa, faşistler ve katliamları karşısında meşru müdafaa yapacağımızı kamuoyuna duyururuz"

POZANTI(DEMOKRAT)

CHP Pozantı İlçe Gençlik Kolu Başkanı Faruk Köroğlu, CHP Adana il Genel Meclisi Üyesi İbrahim İnce ve arkadaşı Sefa Şen'in öldürülmesi ve İbrahim İnce'nin 5 yaşındaki kızı Sibel İnce'nin yaralanması ile ilgili olarak bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada "Meşru müdafaa halinde olan halk terörist değildir" diyen Köroğlu, Adana Valisi"

(Devamı 7. Sayfada)

CEMAL KARABAŞ'ın çizgileriyle

DOSTOYEVSKİ TİMSAH

6. sayfada

Türkeş İstanbul'a geldi ve döndü

HABER MERKEZİ

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alparslan Türkeş, önceki gün İstanbul'a geldi ve bir gece kalarak tekrar Ankara'ya döndü.

MHP İstanbul İl Başkanlığı'ndan alınan bilgiye göre, İstanbul İl İdare Kurulu, önceki gece parti yöneticilerine bir "İftar yemeği" verdi. İf-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

AP Uşak Belediye Başkanlığı seçimini kazandı ya, belli sağ çevrelerde bir sevinç, bir sevinç... Parti yöneticilerinden yandaş ve destek gazetelerine kadar hepsi, "kazanılan zaferin" anlam ve önemini anlata anlata bitiremiyorlar. Yapılacak erken bir genel seçimde CHP'nin çökeceğinin ve AP'nin tek başına iktidara gelebileceğinin müjdesi köşe yazılarından, başyazılardan, manşetlerden handiyse taşıyor. "Uşakkalesi"nin zaptı, milletin AP'ye ve onun sevgili liderine "teveccüh eden" sevgisinin simgesel bir belirtisi olarak yorumlanıyor.

Varsın şişinsinler.
Boş kaleye gol attıklarına!

Yaşadıkları dünyanın cüce değer ölçüleri içinde sevinebilecekleri şeyler ancak bu türden "zaferler"dir... ki onun da en az yarısı, üzerine ölü toprağı serpilmiş, CHP'nin hediyesidir.

Basınımızda pek çok iyi niyetli kalem CHP eriyişinin nedenlerini araştırmakta, tutumunu eleştirmekte ve CHP'yi, benzer ve değişik açılardan, uyarmakta ise de... CHP, akılermez hatalar zincirine yeni halkalar eklemekte ve bildiğini okumayı sürdürmektedir

Görünen odur ki; "zaferi" CHP üzerinde arayan AP ile, bir tür kalıtımsal "partisel bencillik" ten kurtulamayan CHP, bu gidişle politika sahnesindeki başrollerini ergeç yitireceklerdir.

Ne AP'nin düzeysel ve yapay, üstelik iki yüzlü, halk sevgisi, ne de CHP'nin halka-içi boş ve soyut-umut yaklaşımı halk yığınlarının dilek ve sorunlarına yanıt olabilmektedir.

Saygıdeğerler halkı severler

Çok basit bir örnek verelim·
AP ve CHP'nin İstanbul İlinden seçilmiş 40 civarında senatör ve milletvekili vardır.

Bu saygıdeğer kişilerin içinde kaç tanesi İstanbul kentinde öldürücü bir "ülser sonunda mide kanaması salgını" sürdüğünü bilmekte ve biliyorsa ilgilenmektedir?

Gerçi, Tıp literatüründe mide kanaması ile sonuçlanan ülserin bulaşıcı olduğuna dair bir kayıt yoktur.

Ama İstanbul'da, varmışçasına, insanlar arka arkaya ölmekte ya da komaya girmektedir.

Bu konudaki haberler Emniyet Müdürlüğü'nden kaynaklanmaktadır.

Biz onların yalancısıyız.

İlk vaka Mayıs ayında görülmüş ve Osman Mehmet Önsoy adlı genç ölmüştür.

Şimdi de, aynı kaynakların verdiği bilgiye göre, Faruk Tuna adlı genç, 3 Ağustos'ta siyasi şubede geçirdiği mide kanaması sonucu, Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde komada yatmaktadır.

(4 Ağustos Pazartesi, Hürriyet)

Bakalım, İstanbul ilinin-halkımızla bunca özdeşleşmiş, halkımıza bunca umut vermiş-parlamento'daki saygıdeğer AP ve CHP'li temsilcilerinden hangileri ya da hangisi şu ülser salgını ile ilgilenecek?

YARADANA SIĞINIP

Buyrun cenaze namazına!

Can YÜCEL

"Tarihi Belge" denince, aklımıza nedense "Nutuk" gibi görkemli metinler; diyelim, ya da Kanunî'nin I. François'ya yolladığı name türünden turalı, turnalı evraklar gelir hep. Tarih'in karanlıkta kalmış, ya da öyle bıraktırılmış köşelerini şimşek çakmışçasına aydınlatıveren, mumyalaşmış yalanları gün ışığına serip tozduman eden o görünüşte önemsiz, ama canalıcı daha doğrusu gerçeğe yeniden can verici ayrıntılara ilişkin belgeleri gözardı etmeğe meyilliyizdir.Belki de küçücük, küçücük şeyler üzerine kurulduğunu ve Tarih kaneviçesinin bu ufacık ilmiklerle bezenerek suretleştiğini bizlere unutturan sürekli bir ideolojik farfara içinde ömür sürmeğe mahkum edilmişiz de ondan. Yalnız, yaşamın küçücüklerinden sözediyorsam, Kleopatra'nın burnunun milimini kastetmiyorum; burnu büyüklerin küçüklüklerini değil, "küçük adam" belletilmiş halkın yüceliğini dile getiren oluşumları murad ediyorum. Tarih'i yapan halk, Tarih'i yazmaya başladığında, işte bu kaynaklardan devşirir bilgilerini, bulgularını ve belgelerini.

İşte size böyle bir belge! *"Türkiye'de işkence yoktur, olamaz!"* diye faraşına açılmış Demirel'in ağzını bir daha açılmamacasına kapatacak bir mahkeme kararı! İşte malumu ilâm değil, malumu bando mızıkayla ilan eden, ve de lâmı cimi olmayan bir mahkeme ilamı! Bütünü gazetemizde daha önce çıkmış olduğu için I. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin oybirliğiyle aldığı kararın şu kadarcığını aktarmakla yetineceğim:

"...Olay günü belediye otobüsünden sağlıklı olarak alınıp, Emniyet I. Şubeye götürülen Osman Mehmet Önsoy'un adı geçen yerde kaldığı süre içinde, kendisine ağır işkenceler yapılması nedeniyle vefat ettiği açıkça anlaşıldığından, yasal hiçbir dayanağı olmayan Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın K.Y.O. (Koğuşturmaya yer olmadığı) kararının kaldırılarak, Emniyet I. Şubede görevli kişiler hakkında, GÖZALTI SIRASINDA İŞKENCE İLE ADAM ÖLDÜRMEK SUÇUNDAN ÖTÜRÜ KAMU DAVASI AÇILMASI GEREKLİLİĞİNE 353 Sayılı Yasanın 110. maddesi uyarınca oybirliği ile karar verildi."

Bu karar, *"Taze akút ülser zemininden menşeli iç kanama"* masalını okuyan Adli Tıbbı rezil rüsvay etmiş, ona dayanarak Sıkıyönetim Savcılığı'nca verilen K.Y.O. (Koğuşturmağa yer olmadığı) kararını Demirel için yeni bir K.Y.O. (Kaytarmağa yer olmadığı) hükmüyle nakzetmiş ve bu olayla ilgili olarak asılsız yayın yaptıkları gerekçesiyle "Cumhuriyet", "Aydınlık", ve "Demokrat" gazeteleri hakkında da Sıkıyönetim Savcılığı bildirisinde açıldığı açıklanan koğuşturmağa yer olmadığını (dolayısıyle) ortaya koymuştur.

Cezayir'in Kurtuluş Savaşı sırasında, Fransız Ordusu'nun faşist subaylarınca işkenceden geçirildiği tesadüfen kanıtlarıyla ortaya çıkan Fatima adlı yurtsever genç kızın Fransız Sömürge Yönetimi'nin çöküş nedenlerinden biri olduğunu hatırlayacak olanlarımız, bizde kamuoyunun bu insani konularda aynı derecede duyarlı olmadığına dikkati çekeceklerdir elbet. Yine de Uluslararası Af Örgütü'nün *"Türkiye'deki işkence uygulamalarına"* ilişkin raporunu *"dış düşmanların bir tertipi"* diye geçiştirmeye çalışan Demirel Hazretleri'nin olanca pişkinliğine karşın, I. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce alınan bu karar karşısında, en azından pişmiş kelle gibi sırıtmaktan içtinab edeceğine inanabiliriz. Kaldı ki, Türkiye Kamuoyu da eski goygoy değil. Baksanıza, oğlunun (Kendi deyimiyle bir "delikanlı"nın) demokrasi devletinde yargı önüne çıkarılmadan öldürülüşünün hesabını sormak için olmadık kapıları omuzlayan Mehmet Önsoy neler söylüyor:

"Ben bir baba olarak oğluma karşı görevimi yaptığım inancındayım. Bir ara ben de yalnız kaldığımı sanmıştım. Ama gördüm ki haklıdan yana olanlar da var. Onun için bütün ana ve babalar haksızlıklara karşı evlatlarının yanında yer almalıdır, Tüm ana babalara söylüyorum Evlatlarınızın haklarını ilkönce kendiniz korumasını bilin. Onları savunun. Onları savunmasız bırakmayın!"

Hadi bakalım şimdi, bu memleketin evlatlarını sahipsiz sayıp, civan delikanlıları kırıp geçiren beyler, buyrun çenaze namazına!..

HALKIN DİLİNDEN

Karaisalı halkı ve gençliğinin yükselen devrimci mücadelesi

Karaisalı ve halkı yıllarca sahipsiz kalmış, kasaba ve köyleri ile doğulu yapılı halkında yıllarca bir gelişme olmamış, Karaisalı tümüyle kırsal bir bölge olarak kalmış, halkı yüzyıllarca ilkel bir yaşam sürdürmüş ve sürdürmeye devam etmektedir. Bu yöredeki halkımızın sorunları gündeme getirilmemiş hiç bir zaman sorunlarına çözüm aranmamış. Karaisalı'nın çileli halkı bu çilenin kaderden geldiğine inanmaktadır. Kader olarak nitelenen halkımız üzerindeki olumsuzluklar çekilmez hale gelirken diğer kırsal kesimlerdeki halkımızın üzerinde oynanan oyunlar Karaisalı halkı üzerinde de en son gücüyle oynanmaktadır. Yıllardır uyutulan beyinler çalışmamakta hep gerici zihniyetlere yardımcı olmaktadır.

Seçim zamanlarında halkın oyları AP, MHP, MSP'ye çıkmaktadır. Karaisalı halkına götürülecek hizmete gelince kader denmekte ve hizmet allahtan beklenmektedir. Başaran'ın "Otlar böcekler gibiydik/ bozkırlarda/ Acılarda gökyüzü kadardık/ Bizden geçerdi zamanın karanlığı/ Yorgun öküzler kara sabanlarda/ Unutulmuş unutulmuş unutulmuş kölelerdik" dizelerindeki gibi yaşamakta hala halkımız. Hasan Ali Yücellerin Tonguçların eğitim düzenlemeleri girmemiş yöremize. Bu nedenle dekültürel yönde yoksun ekonomik sancılar içerisinde kıvranan yöre halkımız yaşama umudunu yitirmiş kendini doğanın yasasına bırakmış bir şekilde yaşamaktadır.

Kendi doğal yaşantısından da umudunu yitiren, bazı ana babalar çocuklarını okutabilmek için köyünü,evini terk etmiş daha beter ekonomik durumlara düşmüştür. Şehire göç ederek daha rahat olacağını sanmış ama umduğunu bulamamıştır. Bu yoksul halkımızın çocukları ABD emperyalizminin eğitim düzenini uygulayan ülkemizdeki okullarda ABD sermayesinin uşaklığını yapan işbirlikçilerin eline düşmüş ve faşistleştirilmişlerdir. Bu faşist çeteler ABD emperyalizminin ve sermayesinin yerli işbirlikçilerinin çıkarları uğruna ulusumuzun sömürülerek geri bırakılmasında maşalık ettiklerinin ve kullandıklarının farkında değillerdir. Halkımız daülkemizdeki sömürünün sonucunda her yönüyle uyutulmuş ve aldatılmıştır.

Karaisalı'da devrimci mücadelemiz yükseliyor. Halkımızın yüz karası olan faşizm elbet yenilecektir.

KARAİSALI'DAN BİR GRUP DEVRİMCİ

YETKİLİLERE UYARI:

NAZİMİYE İLÇESİNDE SON GÜNLERDE BELİREN KUDUZ HASTALIĞI HALKI TEDİRGİN ETMEKTEDİR. BUNA KARŞI HİÇ BİR ÖNLEM ALINMAMIŞ, HALKIN BAŞ VURMASINA RAĞMEN HİÇ BİR TEDBİR ALINMAMIŞTIR. BU KONUDA YETKİLİLERİ GAZETEMİZ KANALIYLA UYARIYORUZ.

NAZİMİYE'DEN BİR EMEKÇİ

Yapılan baskı kıyım ve sürgün üzerine

Sağlık hizmetleri durmak üzere

Sağlık konumunda da yapılan baskı kıyım ve sürgün gibi yasa dışı uygulamalar sonucu hizmetler durmak üzere. Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu yasa tanımazlığı gelenek haline getirdi. 25 bini aşkın sağlık emekçisi durmadan oradan oraya sürgün edilmekle görev dışı bırakıldı. Yasa dışı uygulamalar ve yersiz atamalar sonucu son hükümet döneminde en az bir milyon iş günü sağlık alanında zayi edildi. Yasatanımazlık o kadar belirginleşti ki artık Danıştay kararları da hiçe sayılıyor veya bir anda uygulanıp peşinden hemen egemen sınıf istemleri egemen kılınıyor.

Sürgünler aile içerisine kadar huzursuzluklara yol açarkensürülen sağlık emekçileri de görev dışına itildi. Ülkemizde uygulanan olumsuz uygulamalar Ordu ilinde de doruk noktasına ulaştı. Çoğu sağlık memurlarından oluşan 20'yi aşkın sağlık emekçisi il dışına sürgün edilirken 50'yi aşkın sağlık emekçisi de il içinde aileleri bölünerek sürgün edildi.

Birçok iller gibi Ordu'ya sağlık hizmeti için tek kuruş göndermeyen Sağlık Bakanı kendi seçim bögesi Kastamonu'ya 68 milyon gönderebiliyor.

Tam Süre Yasası'na saldırı, özünde halk sağlığına yöneliktir. Bu yasa ile bakanlıkta istifalar ve emekliler dışında 228 hekim artışı vardır. Bu konuda bakanın emekçi halkımıza karşı kandırmacılığı da ne oluyor

Yaşam pahalılığının yüzde 150'yi aştığı günümüz sağlık emekçilerinin yan ödemelerinin kesilmesine ve tazminatların maaşla birlikte vergilendirilmesinin nelere yönelikolduğubelli. Bu durum yoksul halk kesimlerinin oluşturduğu kırsal alanlara verilecek sağlık hizmetlerinin daha da durdurulacağının açık kanıtıdır.

Artık bu günlerde sağlık kurumlarında da can güvenliği kalmadı. Bunun en somut bir örneği Çorum faşist saldırısında yaralanan bir öğrencinin SSK Hastanesi'nde insanlık dışı işkencelerle katledilmesinin kamuoyuna yansımasıdır.

Ordu'da da artık Devlet ve doğum hastanelerine gidilemez duruma gelindi. Hastanelerde çalışan dürüst ilerici sağlık emekçilerimizin de can güvenliği kalmadı. Sürekli tehdit ve baskı altında tutuluyorlar. Sağlık kurumları faşist militanlar yuvası haline getiriliyor.

Yasa dışı korkunç sürgün ve kıyımlar, ailelerin parçalanması faşist militanların sağlık kurumlarına yerleştirilmeleri yan ödemelerin ve tam süre tazminatlarında 3-12 bin lira arasında değişik vergi kesintileri ve hepsinden önemli can güvensizliği nedeniyle sağlık hizmetleri durmak üzere.

M. Kemal CAN
Gazeteci-Eğitimci
ORDU

Orman emekçileri "Faşizme karşı durmak boynumuzun borcudur"!

Bizler İçel'in Mut ilçesinde Dağpazarı köyü orman emekçileriyiz. Köy ağaları (odun ağaları ile) olan çelişkimiz her geçen gün şiddetleniyor.

Eğer orman toplumsal bir değerse biz orman köylüleri ve orman çalışanları olarak bu toplumsal değerden payımıza düşeni eşit olarak almalıyız. Orman bir kaç odun tüccarının çiftliği olamaz. Orman Dairesi'de ormanı bu dizenbazçı-karcı, sömürücü ve iktidar yanlısı bir kaç kişiye peşkeş çekemez. Biz onların bütün oyunlarını bozacağız. Onlar istedikleri kadar faşistleri üzerimize yollasınlar kendimizi koruyacağız.. Bu bireysel bir mücadele değildir. Mücadelemiz diğer emekçi sınıfların mücadelesi ile ortaktır.

Mücadelemiz ne hudut kavgası ne de tahtacı kavgasıdır. Bizim onlarla bir çelişkimiz yoktur.

Bizim emeğimiz ve alın terimizi ucuza kapamayacağını anlayan bir kaç odun ağası çeşitli entrikalar çevirmek istiyorlar. Köy hududunu ortaya atıyorlar. Arkadaşlarımızı yıldırmak, sindirmek için faşist çetelerini üzerimize yolluyorlar. Yolda sokakta ve karanlık köşe başlarında arkadaşlarımızı dövüyorlar.

Yılmayacak, hakkımızı arayacağız.

Her kim ki ekmeğimizle oynar biz ona karşı koyarız. Faşizme karşı durma mücadelemizde boynumuzun borcudur.

DAĞ PAZARI
ORMAN EMEKÇİLERİ

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

BİR GÜN GELECEK...

BENİ KİMSE SİZEMEYECEK...

VE BEN...

O ZAMAN ÖZGÜR OLACAĞIM

DÜŞÜNCE ALANI

Parlamenter faşizm tehdidi

Yılmaz AKKILIÇ
CHP Bursa Il eski Başkanı

Bu satırların yazıldığı sıralarda hangi ilerici yurtseverin, sosyal demokrat veya sosyalistin kapısı önünde ya da yolu üzerinde faşizmin ölüm tuzağının kurulmakta olduğunu bilemeyiz. Bunu önceden kestirebilmek olanaksız.

Ama bir tek şey var bilinen: Faşizme karşı ortak bir savaşım cephesi oluşturulmadıkça, bilimin yönlendirdiği ve birliktelikten güç alan bir *"anti faşist blok"* gerçekleştirilmedikçe önü alınamayacak, bu saldırıların, bu cinayetlerin.

Çünkü faşizm,kendi cinayet çetelerinin kontrolünü bir ölçüde elden kaçırmış görünse bile, ne yaptığını ve terörü tırmandırarak nereye ulaşabileceğini iyi biliyor.

Biz, TRT'nin her akşam ve gece yayınlamakta olduğu haber bültenlerinde veya ertesi günün basınında, tanıdığımız ya da tanımadığımız ilerici yurtseverlerin, sosyal demokrat ve sosyalistlerin ölüm duyurularını izlemekteyiz. Devlet sorumlularının, siyasal parti liderlerinin veya çeşitli örgütlerin *"baş sağlığı"* mesajlarını dinlemekteyiz, okumaktayız.

Ya da sol maceracılığın, faşist terörün tırmandırılışına gerekçe olarak kullanılagelen bireysel veya örgütlü çılgınlıklarına tanık olmaktayız.

"Türkiye nereye götürülüyor?" diye sormaktayız kendi kendimize veya birbirimize. Çoğu kez sonugelmez tartışmalar yapmakta, kavram kargaşası içinde bocalamaktayız.Kendi kişisel veya örgütsel sekterliğimizin haklılığını kanıtlamaya çabalamaktayız. *"Demokrasinin savunulması ve genişletilmesi"* ilkesinde birleşmek-bütünleşmek yerine, ayrıntılardaki farklılıklardan doğan o küçücük görüş ayrılıklarımızın kısır döngüsünde ha babam dönüp durmaktayız ve birbirimizi suçlamaktayız.

Oysa faşizm *"kurumsal"* dayanağını sağlıyabilme girişimlerinin en son aşamasına gelmiş bulunmakta...

CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun faşist çetelerce katledilmesi bir rastlantı değildir. Plansız , programsız değildir.

Ama ardı sıra 12 Mart Dönemi'nin akılla mantıkla,sağduyu ve gerçekçilikle bağdaşmayacak biçimde öldürüldü.

Ve de Nihat Erim'in cenaze töreninin yapılacağı gün bir de bakıyoruz ki, DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nın Genel Başkanı, işçi sınıfımızın ödün vermez savaşımcısı ve önderlerinden Kemal Türkler alçakça bir cinayete kurban edilmiş.

Faşizm, 12 Mart'ın Başbakanının cenaze törenine, Tükiye işçi sınıfının yiğit önderinin kanıyla renklendirilmiş bir bir buket gönderiyor sanki.

Sanırım Türkiye'nin hangi aşamada olduğunu ve nereye götürülmek istendiğini iyi çözümlemek, iyi algılamak zorundayız.

"Aman ayağımızı denk atalım, yoksa faşizm gelir!" pısırıklığı içinde yitirilecek günümüz yok artık!..

Çünkü eğer bir ülkede,yüzleri kadın çorabıyla maskelenmiş cinayet sanıkları, devletin güvenlik örgütlerine *"suçlu saydıkları"* insanları toplattırabiliyorlarsa.

Çünkü eğer, terörün baş sorumlusu olduğu konusunda kimsenin kuşku duymadığı bir siyasal partinin il başkanı, kentin girişinde, elinde tabancasıyla poz vererek *"beş bin iş tihbarat elemanı"*ndansöz edebiliyorsa.

Çünkü eğer, devletin sorumlu İçişleri Bakanı *"normal CHP'liler öldürülmüyor"* veya *"devlete destek fikrinden hareket eden sağ"* diyebiliyorsa...

Çünkü eğer, insanlık dışı işkenceler, toplukırımlar uygulanabiliyor ve ülke koskoca bir hapishaneye dönüştürebiliyorsa.

Ve çünkü eğer, bir ülkenin sorumlu başbakanı *"bana sağcılar da milliyetçiler de suç işliyorlar dedirtemezsiniz"* fetvasını verebiliyorsa, o ülkede faşizm *"fiilen"* var demektir.

Başkaca kanıt aranmasına gerek kalmamıştır artık!

1980'ler Türkiye'sinde faşizm kendisine *"kurumsal"* dayanaklarını sağlama aşamasına gelmiş bulunmaktadır.

Kesin bir ölçü sayılmasa da, 14 Ekim 1979 seçimleri gösterge olarak alındığında erken veya zamanında ve bugünün koşullarında yapılacak seçimlerin Millet Meclisi'ne yansıması CHP ve solda (150) sağda ise (300) milletvekilliğidir.

14 Ekim seçim sonuçları, bunu böyle gösteriyor.

Sağda bir oy artışı olmasa bile ki olmamıştır· 14 Ekim seçimlerinin yapıldığı 25 ilde CHP'nin yitirdiği(1 milyon 13 bin 400) oy, faşizmin ağzının salyalarının akmasına neden olmaktadır.

Onun içindir *"erken seçim"* çığlıkları...

Onun içindir faşist terörün böylesine tırmandırılışı..

Demirel 15 yıldan beri söylüyor *"Bu Anayasa ile devlet yönetilemez!"* diye MHP'nin başbuğu,boşuna çıkış yapmıyor *"Her iş kolunda tek ve zorunlu sendika!."* biçiminde...

Hele bir üçte iki çoğunluğu sağlıyabilseler meclislerde,Anayasa'yı 1961 öncesine geriye götürebilseler 274 ve 275 sayılı yasalardan başlıyarak tüm toplumsal güvence sağlayıcı yasaları bir tersine çevirebilseler.

DGM'lere, olağanüstü durum yasalarına ve başka baskı yasalarına geçiş sürecini bir işletebilseler...

Türkiye'nin gündemindeki tehlike budur!

Türkiye'nin gündemindeki tehlike, göstermelik seçimler yoluyla faşizme *"kurumsal"* bir nitelik kazandırmaktadır, *"parlamenter faşizm"* tehdididir.

Onun için, faşist terör tırmandırılmaktadır. Bilinçle, planlı ve programlı olarak.

Yozgat'ta, Çorum'da, Kayseri'de Kahramanmaraş'ta, Erzincan'da, Niğde'de, Kırşehir'de.. bırakınız seçim güvenliğini, can güvenliğinden söz edilebilir mi? Bursa'nın Sırameşeler, Alemdar, Kemerçeşme, Çekirge, Duaçınarı, Yediselviler, Yeşilyayla... semtlerinde bırakınız seçim güvenliğini, can güvenliğinden söz edilebilir mi?

CHP'nin Genel Başkanı ve en üst yönetimi, Türkiye'de *"parlamenter faşizm"*'i tezgahlıyanlara diyalog çağrılarını yineleyebilirler. Demokrasinin savunulmasından yana olan asıl sağlıklı güçlerle ittifaklar arıyacaklarına, Fatsa'da ve başka yerlerde ve de Köksaloğlu'nun cenaze töreninde *"devlet terörü"* uygulamaya kalkışanlara ellerini uzatabilirler.

Ama CHP'nin anti-faşist tabanı emekçi sınıf ve katmanların oluşturduğu o büyük ve yığınsal tabanı 14 Ekim seçimlerinde olduğu gibi edilgen kalmak yerine partinin *"demokrat-sol"* çizgisine yeniden çekilebilmesinin savaşımını vermek zorundadır.

20 Ağustos'ta başlıyacak *"delege seçimleri"*'nden, ilçe ve il kongrelerinden 25. Kurultay'a dek uzanan bir süreçte *"parlamenter faşizm"* tehdidini geriletecek bir önemli savaşımı gerçekleştirmek zorundadır.

Ve şu sıralarda, Tükiye'de demokrasiyi savunmaktan, demokrasi mevzilerini genişletmekten yana olan tüm güçlerin *"parlamenter faşizm"* tehdidi karşısında, bilimin yönlendirdiği ve birliktelikten güç alan bir *"anti- faşist blok"* oluşturma konusundaki görevleri daha da bir güncellik kazanmış bulunmakta.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

7 AĞUSTOS

1973 Ereğli Demir Çelik İşletmelerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine Maden-İş Sendikası grev, işveren ise lokavt kararı aldı.

1975 DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası İzmit'te kurulu "Phillips" Ampul Fabrikasında grev kararı aldı.

Hilton Oteli'nde Turizm-İş Sendikasına bağlı işçiler sendika seçme özgürlüğünün kısıtlanması üzerine direnişe geçtiler

1976 Ankara'da CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Amerika'dan gelişi dolayısıyla karşılamak isteyen bir grup CHP'li, polisle çatıştı ve 6 kişi yaralandı.

1978 ABDÜL MEVLÜK AKSU: Antalya Aksu İplik Fabrikasında faşistlerin silahlı baskını sonucunda öldürüldü. Olayda 15 işçi çeşitli yerlerinden yaralandı.

KESER KÖROGLU: Iğdır'da faşistlerin saldırısı sonucu öldürüldü olayda 15 kişi yaralandı.

AET Başkanı Gaston Thorn ile görüşen

ARAFAT, AVRUPA'YI ORTADOĞU SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN GİRİŞİMDE BULUNMAYA ÇAĞIRDI

● ORTADOĞU KONUSUNDAKİ GÖRÜŞMELERİNİ SÜRDÜREN YASER ARAFAT DAHA ÖNCE DE İSLAM ÜLKELERİNİN KUDÜS KONUSUNU GÖRÜŞMEK ÜZERE OLAĞANÜSTÜ BİR TOPLANTI YAPMALARI GEREKTİĞİNİ ÖNE SÜRMÜŞTÜ.

BEYRUT (AJANSLAR)

FKÖ Lideri Yaser Arafat Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi Başkanı Gaston Thorn ile yaptığı görüşmede Avrupa'nın Ortadoğu sorununun çözümü için girişimde bulunmasını istedi.

Thorn ile Arafat'ın görüşmesi iki buçuk saatten fazla sürdü. Görüşmeden sonra yapılan açıklamada Arafat'ın Thorn'a Ortadoğu sorunu konusundaki son gelişmeler üzerine bilgi verdiği, bu konu hakkında Avrupa'nın ne gibi girişimlerde bulunabileceğinin araştırılmasını istediği belirtildi.

Bundan bir süre önce de Arafat İsrail'in Kudüs'ü topraklarına katma girişimi karşısında İslam ülkelerini olağanüstü bir toplantıya çağırmak üzere Fas Kralı II. Hasan'a bir mektup yollamıştı. Fas Kralından İslam ülkelerini toplantıya çağırmasını istemişti.

Öteyandan Gaston Thorn da Arafat ile görüşmeden önce Lübnan Dışişleri Bakanı ile bir görüşme yaptı. Thorn Butros görüşmesinde Lübnan ve Ortadoğu bunalımlarıyla bu iki sorun arasındaki ilişkinin ele alındığı açıklandı. Thorn özellikle Lübnan bunalımıyla ilgili olarak AET adına öneriler getirecek durumda olmadığını Lübnan sorununun Ortadoğu sorunundan nasıl ayrı tutulabileceği hakkında bir fikri olmadığını söyledi. Thorn bütün bilgisizliğine rağmen İsrail-Arap uyuşmazlığı sona erene dek Lübnan'ın temel ilkelerinin korunmasını içiren bir çözüm bulunmasının gerektiğini belirtti.

Tunus ve İsrail'i ziyaret eden Gaston Thorn daha sonra Beyrut'a giderek gezisini tamamladı.

Japonya'nın yeni Başbakanı Zenko Suzuki, başbakan olduğu gün, partisinin diğer liderlerini selamlıyor.

ABD, Japonya'nın savunma harcamalarındaki artışı yetersiz buldu

● Amerika, Japonya'nın savunma harcamalarının her yıl NATO ülkeleri kadar yükseltmesini istiyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD yönetimi japonya'da savunma harcamalarında gerçekleştirilen artışın istenilenden çok daha az olduğunu açıkladı.

Yetkililer bu mesajın japonya'nın Washington büyükelçiliği'ne iletildiğini kaydettiler. Washington; japonya'nın savunma harcamalarındaki artışın yüzde 9,7 olmasını istiyordu.

ABD yetkileri, son artışın ancak yüzde 1.5 ila yüzde 2 arasında gerçekleştiğini bunun da yetersiz kaldığını ileri sürdüler. ABD, japonya'nın savunma harcamalarını NATO müttefikleri kadar artırması gerektiğini savunuyor.

Japon Hükümeti ise ülkedeki enflasyon oranındaki artış ve ekonomik bunalım nedeniyle savunma harcamalarının daha fazla artırılmasını kabul etmiyor. Bu çelişki Ohira Hükümeti zamanında da sürmekteydi. Ohira Hükümeti de seçime doğru hızla yaklaşıldığı bir dönemde ABD'nin bu talebine karşı çıkmıştı. Yeni Hükümetin kurulmasıyla birlikte bu konudaki görüşmelere ara verilmişti. Son olarak Suzuki'nin dış politaka hakkında yaptığı açıklama bu tartışmaların yeniden başlamasına neden oldu. Bunun ardından Japon Hükümeti bütçedeki savunma harcamalarına ilişkin beş yıllık planı onayladı. Bu plan öncesinde yeni başbakan Suzuki yaptığı açıklamada, savunma harcamalarını artırmaya niyetli olduklarını, böylece batının tam anlamıyla bir müttefiki olduklarını, ispatlayacaklarını belirtmişti. Suzuki ayrıca, ABD ile ilişkilerinin iyi olması gerektiğine de değinerek Savunma harcamalarında artışı öngören ABD'nin önerilerini gözönüne alacaklarını da belirtmişti.

Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeler cumartesi günü başlıyor

LEFKOŞE (ANKA)

Kıbrıs sorunun çözümüne ilişkin geçen yılın Haziran ayından bu yana kesilmiş olan toplumlararası görüşmelere, 9 Ağustos Cumartesi günü saat 10'da tampon bölgedeki Lefkoşe lLedra Palas Otelinde iki toplumun görüşmecileri düzeyinde başlanacak

Kıbrıs Rum ve Türk tarafı, toplumlararası görüşmelerin başlatılmasında BM Genel Sekreterinin açış konuşması metni üzerine anlaşmaya vardılar. Waldheim'in konuşma metninde yer alan bizonal (iki bölgeli) kavramını daha önce kabul etmeyen Rum tarafı, daha sonra kabul ettiğini açıkladı. Böylece toplumlararası görüşmelerin başlatılmasına karar verildi.

Toplumlararası görüşmeler gündeminde Maraş, Anayasa, Denktaş ve Kipriyanu arasındaki anlaşmanın 6. maddesinde öngörülen ekonomik ve diğer konular bulunmaktadır. Bu konuların dört maddelik gündem çerçevesinde ele alınacağı, görüşmelere ayrıca BM genel sekreterinin Kıbrıstaki özel temsilcisi Hugo Hobby'nin gözlemci olarak katılacağı bildirildi.

Toplumlararası görüşmelerin başlayacağını bildiren Denktaş anlaşmazlığın halledildiğini, görüşmelerin sürdürüleceğini söyledi. Maraş konusu üzerinde önemle durulmasının nedenini ise Denktaş şöyle anlattı. "Maraş sorunu tüm görüşmelerin sürdürülebilmesi için önemli bir konudur. Dolayısıyla görüşmeler başlayıp, toprak ve anayasa konuları ilerledikçe Maraş sorununa da öncelik verilecektir. Maraş görüşüldükçe çözümlenecek bir sorundur."

ASSOCIATED PRESS AJANSI MISIR'I ORTADOĞU'DA BATININ YENİ JANDARMASI OLARAK NİTELEDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Associated Press ajansına göre Enver Sedat'ın başkanlığındaki Mısır, yapılan yardımların karşılığını batının Ortadoğu'daki çıkarlarının yeni koruyuculuğu görevini üstlenerek ödüyor.

Enver Sedat'ı bu yeni görevinde destekleyen ABD bu yıl Mısır'a 3,5 milyar dolarlık askeri ve ekonomik yardım yaptı. Batılı gözlemciler bu yardımın II. Dünya Savaşı'nda zarar gören Avrupa'nın yeniden onarılması için gerçekleştirilen Marshall Planı sırasında yapılan harcamaların bile ikikatı olduğunu söylüyorlar. Bu yardım ABD'nin şimdiye kadar yaptığı dış yardımların en büyüğü oldu. Bu durum ABD'nin Ortadoğu konusuna verdiği önemin de bir kanıtıdır.

Yapılan hesaplamalara göre şu durumda Mısır'a ayda 100 milyon dolarlık askeri ve ekonomik yardım gönderiliyor. Siyasi gözlemciler son durumu değerlendirirken ABD'nin İran'ı kaybetmesinden sonra Mısır'ı "İran'laştırmaya" çalıştığını, İran üzerinde oynadığı oyunlarını Mısır üzerinde gerçekleştirmek istediğini belirtiyorlar.

Mısır'da şu anda 3000 Amerikalı diplomat, askeri danışman ve işadamı bulunmaktadır. 400 Amerikalı askeri uzman Mısırlıları tanklar ve savaş uçakları konusunda eğitiyorlar.

ABD'nin Mısır'a yaptığı askeri yardım Camp David anlaşmasında karara bağlandığı gibi tek taraflı olamıyor. ABD'nin Mısır'a askeri yardım yapması ancak İsrail'e yapılan askeri yardımla birlikte gerçekleşebiliyor.

Şili'de direniş hareketinin temel gücü gizli direniş komiteleri

ŞİLİ'DE DİRENİŞ YENİDEN YÜKSELİRKEN

Judy BUTLER

● Direniş biçimleri, otobüs pencerelerine ve duvarlara amblemler çizmekten daha karmaşık boyutlarda örgütlenmelere dek uzanmaktadır

—2—

DİRENİŞ BİÇİMLERİ

1974'den bu yana var olan direniş örgütlenmelerini sol kesim, "legal, yarı-legal ve gizli" olarak nitelendirmektedir.

Direniş biçimleri, otobüs pencereleri ve duvarlara direniş amblemi olan halka içinde "R" harfini yazmaktan daha karmaşık boyutlarda örgütlenmelere kadar uzanmaktadır.

Legal örgütlenmeler hükümetin yasal statü tanıdığı, aralarında bazı sendikaların, kilisenin ve sosyal derneklerin de bulunduğu yapılardır. Daha önceki yıllarda faşist cunta her ne biçimde olursa olsun iki kişiden fazla insanın bir araya gelmesini yasakladığında, bu örgütler en ciddi tartışmaların gizli olarakyapılabilmesine olanak sağlayan yerlerdendi.

Yarı-Legal örgütlenmeler, yasal hiçbir statüye sahip olmamakla birlikte hükümetin varlıklarına belli oranlarda hoşgörüyle baktığı ve açıkça faaliyet gösteren yapılanmalardır. Bunlara örnek olarak "İşsiz Emekçiler Birliği", "Mahallelerde Barındırma Komiteleri", "Yiyecek Paylaşma Komiteleri", "Siyasi Mahkumların, Devrim Şehitlerinin ve Kayıp Kişilerin Aile ve Yakınlarının Bilgi Toplama ve Tazminat Talep Etme Grupları" "İnsan Haklarını ve Sendikal Hakları Savunma Komitesi" ve diğerleri sayılabilir. Bir bölge veya bir mahalle çerçevesinde faaliyet gösteren bu komiteler, genellikle o mahallin kültürel faaliyetlerini de yürütmekle sorumludurlar. Bunlar güncel ekonomik ve demokratik haklar için mücadele verirken gerçek kurtuluşun düzen değişikliğiyle gerçekleşeceğini de kavratırlar.

Şili'deki direniş hareketinin temel gücü, darbeden sonraki yıl içinde küçük ve birbirinden kopuk hücreler olarak oluşmaya başlayan gizli direniş komiteleridir. İşyerlerinde ve mahallelerde, okullarda, kiliselerde, kırsal alanlarda ve askeri tesislerde yani kısaca halkın bulunduğu her yerde direniş komiteleri örgütlenmektedir. Çok dikkatli ve titiz bir biçimde seçilen az sayıda kişiden oluşan bu komiteler diğer benzer komitelerle doğrudan ilişkiyi sadece her komitenin baş sorumluları düzeyinde yürütür. Bu komitelerin hedefi faşist diktatörlüğün yıkılmasıdır. Görevleri faşist devlet yapısını zayıflatıp, direniş hareketini güçlendirmektir.

Direniş Komiteleri'nin üyeleri hayatın her alanında ve her tür eylemde, örneğin sendikalarda, okullarda ve üniversitelerde, ticari hayatta ve hatta muhtemelen devlet dairelerinde faaliyet gösterirler. Şili'deki koşullarda ancak bu şekilde kitlelerin direniş eğilimlerini dışa vurmaları yönlendirilebilmekte ve gizli eylemler yapılabilmektedir. Geçen sonbaharda grevci Goodyear işçileri için yapılan büyük dayanışma gösterisini sendikalarda bulunan direniş komitelerinden birisi düzenlemişti.

Gizli eylemler içine duvarlara yazı yazma ve siyasi içerikli bildiri ve bülten basma işi de dahildir; bu eylemler ancak kelle koltukta yapılabilmektedir. Silahlı propaganda eylemleri diye adlandırılan; özel seçilen hedeflerin bombalanması, paralara elkonulması ve kamu araçlarının geçici olarak teslim alınması da son zamanlarda gündeme getirdikleri eylemler arasındadır.

Şili'de baskılar artık boyun eğmeyi değil sayıları gittikçe artan insanların düzene olan muhalefetini yükseltmektedir. Buna en güzel örnek, geçen yaz Federico Alvares adında bir öğretmenin gözaltına alınmasından kısa bir süre sonra işkence ile öldürülmesine karşı kitlelerin Cuntayı da hayret ve dehşete düşürecek biçimde gösterdikleri tepkidir. Kulaktan kulağa iletilen bir haberleşme ile 1000'i aşan bir kalabalık anti-faşist bir gösteriye dönüşen cenaze törenine katılmıştı. Sivil ve resmi polislerin varlığına rağmen, cenaze törenine katılanlar bu olaya duydukları tepkiyi sloganlar söyleyerek ve yürüyerek belirtmişlerdi.

Görünen o ki, Şili'deki mücadele ağır ilerleyen, uzun sürecek ve önü engebelerle kaplı bir yoldan geçilerek başarıya ulaşacaktır. Ancak bir türlü bastırılmayan kitlesel direniş hareketinin varlığı, faşist Pinochetcuntasının onlarca yıldan bu yana sürdürülen sınıfsal ve politik bilinçlenmeyi ve özlemleri susturma ve yok etmedeki başarısızlığının en açık kanıtıdır.

—SON—

Pinochet diktatörlüğünün kurulmasından sonra özellikle 8 Mart, 1 Mayıs gibi önemli günlerde yasal olmamasına rağmen büyük kitle gösterileri yapıldı. Bu gösterilerde yüzlerce insan tutuklandı, işkenceye tabi tutuldu.

EKONOMİ

Odalar Birliği kredi, mevduat ve tahvil faiz oranları ile ilgili görüşlerini açıkladı

● *Birlik açıklamasında, bankaların faiz oranlarını birlikte saptanmasının hükümetçe amaçlanan hedefe ters düştüğü ifade edildi*

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Sanayi Odaları, Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği banka kredi ve mevduat faizleri ile tahvil oranlarına ilişkin görüşlerini açıkladı. Odalar Birliğinin açıklamasında, bankaların büyük bankaların öncülüğünde kendi aralarında anlaşarak, kredi ve mevduata uygulanacak ortak faiz oranlarını belirlemelerinin, hükümetçe amaçlanan hedefe ters düştüğü ifade edildi.

Odalar Birliği, hükümet tarafından faiz oranlarının serbest bırakılmasının "Yerinde ve zamanında alınmış" bir karar olarak nitelendirdi, ancak bankaların oranlar üzerinde anlaşarak "fiili bir kartel" yarattıklarını ve bu tutumun hükümetin hedefiyle çeliştiğini ifade etti.

Odalar Birliği açıklamasında, mevduat munzam karşılık oranlarının yüksek tutulmasındaki amacın enflasyonu denetim altına almak olmasına karşın, deneylerin bu politikayı etkisiz kıldığını belirtilerek, "Zira ülkemizde enflasyonun esas kaynağı üretken sektörler tarafından kullanılan kredilerin yüksekliği değil, KİT'lerin ve bütçenin cari masraflarını karşılamak için Merkez Bankası kaynaklarının aşırı zorlanmasıdır." denildi.

Odalar Birliği açıklamasında, daha sonra şirketler tarafından çıkarılan tahvillere sınırlama getirilmesi de eleştirilerek, şöyle denildi :

"Şirketlerin çıkaracakları tahviller için sınırlama getirilmesi, uygulanmaya başlayan serbest piyasa ekonomisi kurallarına uygun görülmemiştir. Kaldı ki, tebliğde belirlenen satış süresi sonunda tahvillerin herhangi bir değerli evrakla el değiştirilebileceğine göre, yeni gelişme başlamış olan bankerlik müessesesi yoluyla bu tahvil faizlerinin fiiliyatta yine piyasadaki arz ve talebe göre oluşacağı beklenebilir."

Öte yandan, açıklamada bazı bankaların faiz farkı iadesi fonuna yatırmak zorunda oldukları tutarları, faiz dışında telakki ederek, müşteriden ayrıca tahsil ettikleri belirtildi. Bilindiği gibi bu durumda, krediyi alana kredinin maliyeti daha yüksek olmaktadır.

MERKEZ BANKASI DENETÇİLİKLERİNE AP'Lİ ESKİ PARLAMENTERLER SEÇİLDİ

ANKARA(DEMOKRAT)

Merkez Bankası Olağanüstü Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurul'da Denetleme Kurulu'nun açık iki üyeliğine AP Adıyaman eski milletvekili Arif Atalay ile AP Erzurum eski milletvekili Necati Güven seçildi. Böylece Merkez Bankası Denetçiler Kurulu'nun bütün üyeleri AP li eski parlamenterlerden oluşturuldu.

Bilindiği gibi Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu'nu görevinden alabilmek için uzun süredir çaba harcamakta. Ancak İdare Meclisi'nin üç üyesinin Aydınoğlu'nun yanında tavır geliştirmesi, Maliye Bakanlığı'nı bu çabasında başarısız kılıyor. Merkez Bankası Başkanı'nın değiştirebilmek için İdare Meclisi'ni denetim altına almayı hedefleyen Maliye Bakanlığı'nın, boş denetçiliklere yapılacak seçimden sonra, denetçiler tarafından hazırlanacak bir raporla, İdare Meclisi üyelerinin üçünü değiştirmek' için yeniden Olağanüstü Genel Kurula gitmesi bekleniyor.

İran'a yapılan ihracatın teşviklerden yararlanması için çalışmalar yapılıyor

ANKARA (ANKA)

İran'a Türkiye'den yapılan ihracatın teşviklerden yararlanabilmesi için Odalar Birliği ile hükümet yetkilileri arasında görüşmeler yapılıyor.

Edinilen bilgilere göre, İran ile ticari ilişkilerini RCD bünyesinde sürdüren Türkiye'nin petrol karşılığı ihracatının normal ihracat sayılmaması ve döviz getirilmemiş kabul edilerek teşvik önlemlerinden yararlandırılmaması nedeniyle Odalar Birliği yetkilileri, sorunun çözümünü hükümet yetkilileriyle görüşerek sağlamaya çalışıyorlar.

Öte yandan İran ile Türkiye arasında yapılan ticari bağlantıların giderek yoğunlaştığı gözleniyor. Bağlantılarda, reeksport siparişlerinin ağırlık kazanmaya başladığı bildiriliyor.

Odalar Birliği'nin, birlik başkanı Mehmet Yazar'ın İran'ı ziyaretinden sonra hazırlanan raporunda, İran'a ihracat yapılırken kamu ve özel kesimle ilişkilerin sürekli kılınması gerektiği vurgulanarak ithalat deneyi bulunan bu ülkenin fiyatlar ve kalite konusunda bilgi sahibi olduğu, yüksek fiyat isteminde bulunan bazı Türk işadamlarının olumsuz karşılandığı belirtildi.

Odalar Birliği yetkilileri İran'ın ambargo ve devrimin getirdiği karışıklıklar nedeniyle Türkiye'nin yardımına gereksinim duyduğunu belirtmektedirler. Türk ekonomisinin temel sorununun'dışa açılmak" olduğunu savunan yetkililer, İran ile yapılacak bağlantıların, bu açıdan "esaslı bir adım"niteliğinde olacağını söylüyorlar.

GÖSTERGE

Thatcher ve Demirel

Arslan Başer KAFAOĞLU

Biri bir zamanlar üzerinde güneşin batmadığı bir imparatorluğun yöneticisi Başbakan, Batı ülkelerinin ilk kadın Başbakanı... İkincisi bizim Başbakanımız. İkisi de Keynes'ci ekonomiyi yalan çıkaran Friedman'a uyup, ekonomiyi yıktılar. Ve ikiside suçu şimdi işçi sınıfına buluyorlar. İkisinin de kozu kendilerinden önce hükümette bulunan ana muhalefet partisinin bu şansını son derece berbat kullanmış olması. Bu onların kozu fakat ülkenin çıkmazı.

Aslında çıkmaz kişilerden değil, temel ekonomik yapılardan geliyor. İngiltere soruyordu ki savaş sonunda Bretton Woods anlaşması ile kurduğu tuzak sayesinde az gelişmiş ülkeleri sadece kendisi ve Birleşik Amerika sömürecek ve riyaseten azad ettiği, serbest bıraktığı eski sömürgeleride gine anavatanıçin çalışacak. Bu tahmin tutmadı. Neden? Çünkü savaş bitince anlaşıldıki üçüncü dünyanın alım gücü çok azdır. Amerikanın dev endüstrisi Avrupa'nın dev alıcı gücü canlanmadıkça yaşıyamaz. Amerikan yardımı ve Avrupa tekniği, İngiltere'den çok ilerde Japon ve Avrupa endüstrilerini yaratırken İngiltere, Bretton Woods tuzağına güvenerek yan gelip yatıyordu. Böylece İngiltere Batı topluluğu içinde "ikinci sınıf bir sanayi ülkesi" oldu. İlk bunalımda ilk harcanacak ülke. Bu oluşumda kuşkusuz zaman zaman işçi sınıfını "kapitalistlere satan" sendikalar ve onların paylarıda azımsanamaz. Ama asıl neden bu yolla oluşturulmuş yanlış bir sanayi yapısıdır. Bu sanayi yapısı da şarlatan - Bu deyim ünlü İngiliz maliyecisi Kaldor'a aittir

Friedman'ın işçi sınıfını ezen reçeteleriyle değil, ancak ve ancak işçi sınıfına dayanan ve onun onayını kazanmış bir planlı ekonomi ile olabilir. Ne var ki Bayan Thatcher ırmağı ters akıtmak istercesine bir davranışla yanaşıyor soruna, sendikal istemleri, İngiliz işçisinin haklarını korumak için içinde bulunduğu davranışlara yüklüyor yükü.

Türkiye'de bunalım daha derindir. Ama içinde bulunulan bunalımdan, bizde de işçi sendikaları sorumlu tutuluyor. Hükümet sendikaların haklarını yasaları özünden uzak biçimde yorumlayıp onların grevlerini erteliyor. Grevleri kırıyor, kendi icat ettiği bir kurulla yani Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu ile ücretlerin artmasını önlemek istemektedir. Doğaldır ki Türkiye'de üretim teknolojisi daha bücür olduğu için ülkemizdeki tepkiler de daha büyük oluyor.

Aslında her iki ülke yöneticileri de olayları hep "talep" yanından ve eksik olarak değerlendiren ekonomistlerin yanlış yol göstermeleriyle bu yola girmişlerdir. Talep kuşkusuz ekonomide "hiç bir şey değildir" denemez, hatta "önemsizdir"denemez. Ama talep üretime, üretimin sadece hacmine değil yapısına da bağlıdır. Bunun gibi üretim de talebe, talebin yapısına sıkı sıkıya bağlıdır. Gerek İngiltere'deki ve gerekse Türkiye'deki hastalık talep şişkinliği kadar, talebin anormal bölünüşüydü. Enflasyon talep yapısını lüks malları lehine bozmuştu. OECD incelemelerine göre, 1974—1979 yılları arasında Türkiye'de fiyatlar ücretlerden her yıl yüzde 9 daha fazla, daha hızlı artmıştır. Durum bu iken yani talep artışının nedeni belliyken, başka şekilde söyleyelim işçinin talebi azalırken (satınalma gücü olarak), hastalığı bu yönde düzeltmek gerekirdi. Bu da piyasa ekonomisi yoluyla olmazdı. Çünkü piyasa ekonomisi bu bozukluğun hem sonucu hem de bir anlamda ve ölçüde nedeniydi...

Demirel Hükümeti işçi gelirinin satınalma

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Bay fevkelâde

Turhan TEMUÇİN

Solun üzerinden amansız bir silindir geçiyor. 12 Mart faşizmi yinelendi, güçlendi, hızlandı ve sol için korkunç tuzaklar kurdu. Buna karşın sağ en uçlara tırmandı ve döktüğü kanların sarhoşluğu içinde göbek atıyor. Sağ için demir kapılar ardına kadar açılıyor, tavanlar deliniyor, tüneller büyütülüyor. İşte bunu bile söylemek Bay Fevkelade'yi öfkelendiriyor. Söylediniz mi Bay Fevkelade sinirleniyor:

–Ağzımı açtırmayın benim, diyor, sonra fena söylerim. Kaçtıysa bu fevkelade üzücü bir olaydır dedik ya, daha ne diyelim?

İşte bu kadar! Bay Fevkelade sağın en kanlı canisinin tavan patlatarak kaçışı için (Fevkelade üzgünüm) dediyse iş bitmiştir. İşte fevkelade üzülmüş adam, daha ne yapsın yani? Birde kalkıp İsa Armağan'ı mı tutsun! Onun işi (fevkelade önemli, fevkelade ayıp, fevkelade üzüçü, fevkelade kızdım) demektir. Çünkü Türkiye fevkelade bir ülkedir, böyle fevkelade bir ülkede fevkelade kızmamak, fevkelade üzülmemek, fevkelade önemli olmamak fevkelade ayıptır.

Bay fevkelade köşke fevkelade bir giysi ile fevkelade bir çalımla gider Sol el sol ceket cebindedir, sol el sağ ceket cebine girmeyeceği için Bay Fevkelade'nin bu hareketi fevkelade doğrudur. Bir CHP Millitvekili, bir sendika lideri, bir eski başbakan öldürülmüştür ama Bay Fevkelade:

–1974 affı olmasa idi bu işlerde olmazdı der ve işi bağlar!

Fevkelade bir rahatlık, fevkelade bir değerlendirme ile!

–Verin bana Türkiye'yi beş ayda her işi düzelteyim diyerek boşa soyunan Bay Fevkelade, geçen beş aydan sonra gerçekten Türkiye'yi kurtardı. Yaklaşık bizim ARMUTLU'nun nüfusu kadar insanımız, bereketli topraklarımızı çiğnemekten alınarak toprağın altına postalandı ve böylece Türkiye'nin sırtındaki ağır yükün önemli bir kısmı kalkmış oldu.

Bay Fevkelade bu işlerin faturasının da kendisine çıkarılmasına fevkelade sinirlenir. Bunda d fevkelade haklıdır. Çünkü o fatura bizim bakkal Recep'e çıkartılmalıdır. O'na değil. Çünkü Bakkal Recep aynı zamanda mezarcıdır ve özellikle de dikine mezarlar kazar, kabarık faturalarda yer sıkışıklığını önlemek için.

Bay Fevkelade sayesinde Türkiye fevkelade bir ülke olmuştur. Akaryakıt o kadar bollaşmıştır ki, köylerde, bağlarda benzin koyacak yer kalmamış ve benzinler tavalara doldurulmuştur. Fevkelade bir olaydır bu. Dünya kurulalı böyle bir olay görülmemiştir ve bir olimpiyat ve rekorudur bu.

Sahi, böylece çağırım oldu ve anımsadık. Amerikalı dostlarımızın çağrısına uyarak Bay Fevkelade bu olimpiyatlara ülkemizi sokmadı. Bu da fevkelade bir olaydır. Çünküm böylece ülkemiz sporcuları sonunculuktan kurtarılmış oldu.

Bay Fevkelade ile aynı çağda, aynı ülke de yaşamak bizlere ve siz Demokrat okurları için büyük onurdur.

Hepinizi bundan ötürü fevkelade kutlarım Sevgili Demokrat okurları.

Halkına ve devrimci mücadeleye bağlı, yiğit arkadaşımızı 3.8.1980 günü deniz kazasında yitirdik.

Anısı yaşıyor.

HÜSEYİN SUCU
(1.1.1965.......)

KASIMPAŞA–
ŞİŞLİ YURTSEVER
DEVRİMCİ GENÇ
ARKADAŞLARI

Demokrat: 1102

YİTİK
Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.
İbrahim UÇAR

YİTİK
I.İ.T.İ.A. G.H.İ.Y.O.'den aldığım kimliğimi, pasomu yitirdim. Geçersizdir.
Fahrettin ÇİLOĞLU

TTB Temsilciler Meclisi olağanüstü toplantısı sonuçlandı

Doktorlar yurt çapında uyarı direnişi yapacak

HABER MERKEZİ

Türk Tabibler Birliği Temsilciler Meclisi olağanüstü toplantısı sonuçlanırken alınan karar gereğince sağlık emekçileri ve hekimler sorunları çözümlenene kadar tepkilerin sürekli olacağı açıklandı.

Bu arada, sağlık emekçilerinin ve doktorların 8. Ağustos cuma günü yurt çapında, uyarı direnişi yapacakları öğrenildi. Edinilen bilgilere göre sağlık personeli sorunlarının çözümü doğrultusunda bir gelişme kaydedilmezse 18 Ağustos pazartesi gününden itibaren tepkilerini genişletecekler. Çözümsüzlüğün sürekliliği durumunda ise 1 Eylül tarihinden itibaren tüm ülkede sağlık hizmetlerinin durmasına yol açacak biçimde istifalar başlayacak.

Temsilciler Meclisi'nin aldığı karar doğrultusunda bir basın toplantısı düzenleyen İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Dr. Derkut konunun yalnızca ücret düşüklüğüyle sınırlanan ekonomik sorun olmadığını vurgulayarak "Konu esas olarak hükümetin son uygulamasıyla temel hak ve özgürlüklere yönelik saldırısının ifadesidir" dedi.

İstanbul Tabib Odası adına açıklama yapan Dr. Şakir Derkut, TTB Temsilciler Meclisi toplantısında sağlık emekçilerinin demokratik direniş hakkınınTam Süre yasasından eşit olarak yararlandırılması, yasanın baskı aracı haline getirilmemesi, yasada yeralan 9 saatlik işgünün 8 saate indirilmesi ve ilke olarak benimsediğimiz grevli toplu sözleşmeli Sendika haklarının bir an önce kazanılması taleplerini de içermektedir. Ve bu hakların gaspedilmesi karşısında hekim ve sağlık emekçileri sağlık hizmetlerindeki yerlerinden dolayı ellerinde bulundurdukları gücü kullanacaklardır" şeklinde konuştu.

Toplantıda sağlık emekçilerinin haklarını aramalarının halka karşı olduğu şeklinde yaygınlaştırılmak istenen görüşlere de değinen Dr. Derkut, bu mücadelelerinin özellikle sağlık hizmetlerinin daha iyi verilmesi yolunda adımlar atılmasını amaçlayan tepkiler olduğunu söyledi. Öte yandan İstanbul Eczacılar Derneği ve Kamu Eczacıları Derneği, sağlık emekçilerinin ve doktorların Cuma günü yapacakları direnişe ilişkin tavrı belirlemek üzere dün bir toplantı yaptılar. Oda ve Dernek yöneticileri, aralarında Tüs-Der ve Tüm-Der'in de bulunduğu 11 demokratik kuruluşla konuya ilişkin olarak bugün bir basın toplantısı düzenleyeceklerini de bildirdiler.

TTB TEMSİLCİLER MECLİSİ'NİN KARARI

Temsilciler Meclisi'nin sonuç bildirgesinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun bakanlık yaptığından bu yana sağlık emekçileri aleyhine alınan kararlarla, "halkın sağlığıyla oynandığı" belirtilerek şöyle denildi:

"5. Türk Tabibler Birliği Temsilciler Meclisi bakan koltuğuna oturduğundan bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin çıkarttığı Tam Süre Yasası'nı sürekli kötüleyen, hekimleri bu yasaya karşı suç işlemeye azmettiren, siyasal nitelikteki atama ve yer değiştirmelerle çalışanlarındevlete güvenini sarsan, yetişmiş elemanları kıyıma uğratarak sıtmanın ve diğer bulaşıcı hastalıkların daha da yaygınlaşmasına yolaçan, hekimleri görevlerinden ayrılmaya zorlayan halkın sağlığı ile oynayan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Münif İslamoğlu'nun üyesi bulunduğu Ankara Tabip Odası Onur Kurulu'na sevkini tavsiye etmeye karar almıştır."

KMO İSTANBUL ŞUBESİ

Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi sağlık emekçilerinin ücretlerinin düşürülmesi ile ilgili olarak "Odamız konu üzerinde durmakta ve gerekli girişimleri yapma kararlılığında bulunmaktadır" dedi.

KMO İstanbul Şubesi'nce yapılan basın açıklamasında şöyle denildi:

"Hayat pahalılığının çekilmez boyutlara ulaştığı günümüzde, böylesine bir girişimin tek amacı, Tam-Gün Yasasını işlemez hale getirmek ve giderek bunu baskı yasasına dönüştürmektir."

ANKARA ECZACI ODASI

Ankara Eczacı Odası Genel Sekreteri Ertan Onursal, tam süre tazminatlarının maaşla birlikte vergilendirilmesine karşı çıktı ve uygulamayla tüm sağlık personelinin maaşlarında önemli bir düşüş olduğunu kaydetti.

Onursal açıklamasında şu görüşlere de yer verdi:

"Kazanılmış hakların gaspedilmesine karşı çıkarak tepki gösteren sağlık personelini 'hastaları cezalandırmak'la suçlayan Sağlık Bakanlığı, geldiği ilk günden bu yana sağlık hizmetlerini felce uğratmış! hastaları olduğu kadar sağlıklı kişileri de, sağlık hizmetlerinden mahrum ederek, kendisi cezalandırmıştır.'

Yüzbinlerce öğrenciyi ilgilendiren soruna ÜSYM'nin bulduğu çözüm:

Akademi fakültelerine bu yıl önkayıtla öğrenci alınacak

HABER MERKEZİ

Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM) tarafından bu yıl merkezi yerleştirme sistemi dışında bırakılan Akademilere bağlı fakültelerin önkayıt yoluyla öğrenci alabilecekleri bildirildi.

Kendisine yönelen Akademilerarası Kurul'un İstanbul'da yaptığı toplantıda ortaya koyduğu görüşlerle ilgili bir soruyu cevaplandıran ÜSYM Başkanı Altan Günalp, "Akademiler diledikleri zaman Üniversitelerarası seçme sınavından çıkabilirler" dedi.

Prof. Günalp açıklamasında, Akademilerin öğrenci seçme ve yerleştirme işlemlerini kendilerinin yapabileceğini söyleyerek, şu görüşlere yer verdi: "ÜSS kılavuzları hazırlanırken, Danıştay'ın akademilere bağlı fakülteler konusunda aldığı yürütmeyi durdurma kararı, bize resmen bildirilmemişti. Akademilerin, kararı bize bildirmesi gerekirdi. Danıştay'ın kararı ÜSYM'ye, kılavuzlar hazırlandıktan sonra Üniversiteler tarafından bildirilmiştir."

Prof. Günalp, Akademilerin sınav yapmak için başvurusu halinde, yeni bir sınav yapmalarının sözkonusu olmadığını, sorunun çözümü için Akademilere tüm kolaylığın gösterileceğini de sözlerine ekledi.

Bilindiği gibi Üniversitelerarası Kurul Kararı gereğince, Akademiye bağlı Fakülteler, ÜSS Kılavuzunda yeraldığı halde değerlendirmeye tabii tutulmamışlar ve ÜSYM'den çıkarılmışlardı. Bu karar üzerine Akademiler arası Kurul toplanarak, bir çözüm yolu bulacaklarını ve hakları gaspedilen öğrencilerin yanlarında olduklarını açıklamıştı.

Sayıştay Denetçileri Derneği Genel Başkanı Özdemir:

"Sağlık emekçilerinin haklı davasını destekliyoruz"

ANKARA (DEMOKRAT)

Tam Gün Yasası'nı savunduklarını belirten Sayıştay Denetçileri Derneği Genel Başkanı Musa Özdemir, "Sağlık emekçilerinin haklı davasını destekliyoruz" dedi.

Sayıştay Denetçileri Derneği Genel Başkanı Musa Özdemir, Tam Gün Yasasının uygulanmasından doğan ve sağlık emekçilerinin tazminat ile aylıklarının birleştirilerek vergilendirilmesine ilişkin Sayıştay Genel Kurulu kararının biçimsel hukuk kurallarına uygun olduğunu savundu Musa Özdemir, dün yaptığı açıklamada, hükümetin uygulama nedeniyle Sayıştayı eleştirdiğini vurgulayarak, "kusur çağ dışı, emek düşmanı vergi sistemindedir. Kusur bu sistemi çalışanlardan yana değiştirmeyenlerindir." dedi.

Sayıştay Denetçileri Derneği Başkanı Musa Özdemir, demecinde şu görüşleri savundu:

"Diğer bir sorumlu, zamanın CHP Hükümetidir. Tam Gün tazminatlarının vergilendirilmesi yönteminin Tam Gün yasasına veya gelir vergisi yasasına hüküm konarak çözümlenebileceğini bilen ve bu konuda uyarılan CHP hükümeti, sorunu yönetmelikle çözümlemekte ısrar etmiştir.

Başından beri Tam Gün Yasasına karşı olan sağlık tüccarlarından yana tavrını gizlemeyen AP azınlık hükümeti, şimdi timsah gözyaşları dökerek sağlık personelini ve emekçi halkımızı aldatmaktadır. "Üzgünüz ama Sayıştay'ın kararı var" yaklaşımı, hükümetin sorumluluğunu kaldırmaz. Hükümet alacağı önlemlerle, sağlık emekçilerinin gelir kaybını gidermek ve Tam Gün Yasasını yaşatmakla yükümlüdür.

Tam Gün salt sağlık personelinin değil, tüm emekçi halkımızın sorunudur. Bunun bilincinde olan derneğimiz Tam Gün Yasasını savunmaktadır. Sağlık emekçilerinin haklı davalarını desteklemektedir."

Türkiye Devrimci mücadelesi yiğit bir evladını elim bir deniz kazası sonucu yitirdi..

Anısı yaşıyor.

KERİM ÇELİKGÖĞDE
(1956.........)

EŞİ VE DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 1100

Eskişehir, Şirinyer halkı sorunlarını kendileri çözecek

● "YETKİLİ YERLERE DEFALARCA YAPTIĞIMIZ BAŞVURULAR CEVAPSIZ KALDI. ARTIK KENDİ SORUNLARIMIZI KENDİMİZ ÇÖZECEĞİZ."

Mahallenin sorunlarını çözmek için biraraya gelen ve aralarında bir komite oluşturan Şirinyer Mahallesi halkı, "şimdiye kadar sorunlarımızın çözümlenmesini hep yetkililerden istedik. İstedik ama, isteğimize de olumlu hiç bir yanıt vermediler. Artık karar verdik kendi sorunlarımızı kendimiz çözeceğiz." dediler. Resimde Şirinyer Mahallesi halkı görülüyor. (FOTO: Demokrat)

ESKİŞEHİR (DEMOKRAT)

Eskişehir Şirinyer Mahallesi halkı, sorunlarını çözmek için kendi aralarında seçtikleri kişilerden bir komite kurdular ve bu komite aracılığıyla çalışmayabaşladılar.

Komitenin önderliğinde ilk toplantısını yapan Şirinyer Mahallesi halkı sorunlarını yetkili yerlere defalarca ilettiklerini ancak, hiçbirinden olumlu bir yanıt alamadıklarını belirttiler. Yuttaşlar şöyle konuştular:

"Aramızdan seçtiğimiz komiteyle sorunlarımızın daha çabuk çözüleceğine inanıyoruz. Önceleri bir çok konuda yetkili makamlara yaptığımız başvurular hep askıya alındı. Şimdi artık kendi sorunlarımızı kendimiz çözeceğiz, buna inanıyoruz."

Mahallelerinde iki aydır suların akmadığını, su vanalarının faşistler tarafından kırıldığını, yetkili makamlara duyurdukları halde, "vanalar bozuk tamir ediliyor" yanıtını aldıklarını, oysa bunun kimler tarafından ve ne amaçla yapıldığını kendilerince de bilindiğini söyleyen Şirinyer Mahallesi halkı, "bu, sorunlarımızdan sadece biri. Oluşturduğumuz komite bizim her türlü sorunumuza eğilmelidir. Daha önce verdiğimiz yüzlerce dilekçe hep göz ardı edildi. Şimdi örgütlü olarak haklarımızı arayacağız. Faşist saldırılara karşı daha bilinçli hareket etmemiz gerekiyor. Ülkede, halka yönelik tüm baskı ve saldırıları kınıyoruz." dediler.

Genel-İş, Küçükyalı Belediyesi'nde sözleşme imzaladı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Genel İş Sendikası dün Küçükyalı Belediyesinde çalışan 100 işçi adına toplu sözleşme imzaladı.

Küçükyalı Belediyesinde imzalanan ve 1 Mart 1980 tarihinden itibaren geçerli olan toplu sözleşmenin bazı maddeleri şöyle; 1. yıl 250 lira brüt, 2. yıl 500 lira brüt ücret artışı, ayda 2 bin 500 lira yemek parası, 2 bin lira yakacak, 500 lira aile, 10 bin lira giyecek ve 250 lira çocuk yardımı. Kıdem tazminatı ise kendi isteğiyle ayrılan işçiler için 45, emekli olanlar için 50 gün üzerinden hesaplanacak.

Devrimci Metal-İş Genel Merkez Organizatörü Erdal Ericek:

"Altınova Ziraat Aletleri Fabrikası işçilerinin haklı mücadelesi sürecek"

HABER MERKEZİ

Bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikası Genel Merkez Organizatörü Erdal Ericek Adana'da bir açıklama yaparak, Altınova Ziraat Aletleri Fabrikası İşvereni'nin yasal hiç bir dayanağı olmadan, işyerini üretime kapattığını bildirdi. Ericek işverenin yasa dışı uygulamasına karşı haklı mücadelelerini sürdüreceklerini ve demokratik direnme haklarını sonuna kadar kullanacaklarını açıkladı.

İşverenin, işçilere toplu iş sözleşmesinden hak ve alacaklarını ödemediğini işyerinde Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu adı altında gayrı resmi bir organ oluşturduğunu ve işçileri açlığa mahkum etmek istediğini belirten Bağımsız DevrimciMetal-İş Sendikası Genel Merkez Organizatörü Erdal Ericek açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Güney Metal-İş Sendikası'ndan işçileri istifa edip sendikamıza geçmesi bir yandan Güney Metal-İş Sendikası'nı huzursuz ederken, öte yandan da işvereni huzursuz etmiştir. Süresi dolan toplu iş sözleşmesini feshetmek istemeyen işveren, işçilerin direnmesi karşısında 16.7.1980 günü yasa dışı bir karar alarak işyerini kapattığını ilan etmiştir. Bu uygulama, egemen güçlerin ülkemizdeki işçi haklarına yönelik saldırılarının bir parçasıdır.

Altınova işçilerinin mücadelesi egemen güçlere ve onların uzantısı işverene karşı kararlı biçimde devam edecektir"

Sine-Sen TRT'ye bağlı set işçileri için grev kararı aldı

HABER MERKEZİ

Sine-Sen TRT'ye bağlı set işçileri için grev kararı aldı. Grev kararı alınmasının nedeni bir süredir Sine-Sen ile TRT arasında sürdürülmekte olan "Yorgun Savaşçı" filmi emekçilerinin toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi olarak açıklandı.

Kemal Tahir'in "Yorgun Savaşçı" adlı yapıtının TRT için uyarlanmasında görev alan set işçilerinin bağlı olduğu Sine-Sen'in 31 Temmuz tarihinden itibaren geçerli olmak üzere grev kararı aldığı ve grev kararının işyerlerinde yapılan bildirimlerle ilan edildiği açıklandı.

TRT ile Sine-Sen arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlandığı, oluşturulan uzlaştırma kurulu kararının da sendika tarafından kabul edilmeyince grev kararının alındığı bildirildi. Sine-Sen yetkililerinin yaptıkları açıklamaya göre, TRT'nin sinema emekçilerinin hakkını vermemekle girdiği yanlış tutuma, sendikanın da uymasını istediği, ancak sendikanın sinema emekçilerinin haklı kavgasını sürdürmekte kararlı olduğu belirtildi.

Büyük Ankara Otelinde grev başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Oleyis Sendikası Emekli Sandığı'na bağlı otellerde aldığı grev kararlarından ilkini Büyük Ankara Oteli'nde uygulamaya koydu. Ankara Otelinde 319 işçi çalışıyor.

Oleyis Sendikası yıl başından bu yana süren toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca grev kararı almış ancak Bakanlar Kurulu grevi ertelemişti. Bunun üzerine Danıştay'a başvuran ve yürütmeyi durdurma kararı alan Oleyis Sendikası, aşamalı olarak otellerde grevlere başlayacağını duyurmuştu. Büyük Ankara Otelinde bu gün başlayan grevi Büyük Efes Marmara ve Stad Otelleri izleyecek.

Grev kararını işçilere duyuran Oleyis Sendikası Genel Başkanı Nusret Aydın, toplu sözleşme görüşmelerinde çok yumuşak davrandıklarını kabul edilebilir isteklerde bulundukları, hatta tavizler verdiklerinibelirtti ve işverenin katı ve olumsuz tutumundan yakındı.

TÜM-DER tüzüğünün Dernekler Yasası'na uygun olduğu belirlendi

● **Ankara Valiliği, Mayıs ayı içinde TÜM-DER Genel Merkezine gönderdiği bir yazıyla, dernek tüzüğünün başta "Amaç" maddesi olmak üzere toplam dört maddesinin, yasalara aykırı olduğunu iddia ederek değiştirilmesini istemişti.**

(DEMOKRAT)

TÜM–DER tüzüğünün Dernekler Yasasına uygun olduğu belirlendi.

Ankara Valiliği, mayıs ayı içinde TÜM–DER Genel Merkezi'ne gönderdiği bir yazıda, dernek tüzüğünün başta "Amaç" maddesi olmak üzere toplam dört maddenin 1630 sayılı Dernekler Yasası'nı değiştiren 2261 sayılı Değişiklik Yasası hükümlerine aykırı düştüğünü belirtmiş ve bir ay içinde tüzük değişikliği yapılmasını istemişti.

TÜM–DER 1630 sayılı yasadaki değişikliğin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne tüzük kongresi konusunda yürütmeyi durdurma amacıylada Danıştay'a başvurdu ve yürütmeyi durdurma kararı aldı.

SENDİKALAR VE ÜNİVERSİTE ÇEVRELERİ GREV ERTELEME KARARLARINA KARŞI ÇIKIYOR

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Genel Başkanı Cevdat Selvi:

"Bakanlar Kurulu grev kırıcılığı yapıyor"

–6–

● "Grev ertelemelerini demokratik hak ve özgürlüklere yönelik bir uygulama olarak değerlendiriyoruz. Devlet eliyle sözleşmeleri en az 90 gün daha geciktirmek; işçileri açlıkla terbiye etmeye çalışmak ve zaten çeşitli yasal oyalamalarla etkinliği azaltılmaya çalışılan kısıtlı grev hakkını etkisizleştirmek anlamına gelmektedir.

HABER MERKEZİ

Türkiye büyük bir ekonomik ve politik bunalım içinde. İşbirlikçi, tekelci güçler yıllardır uygulaya geldikleri ekonomi politikaları sonucu yarattıkları bu bunalımın bütün yükünü işçi sınıfımıza yüklemek istemekteler. İçinde bulunduğumuz toplu sözleşme dönemi bu açıdan öne çıkmaktadır. Hayat pahalılığının % 300'leri aştığı bir dönemde başlayan toplu sözleşmelerde; tekelci güçler ve onların desteklediği iktidar IMF'nın, Dünya Bankası'nın reçetelerini uygulamaya çalışmaktadırlar.

Ücret artışlarının sınırlandırılması için her yola başvurmaktalar. Bu amaçla bütün KİT sözleşmelerinde emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin dayattığı ücret politikasını hayata geçirmek üzere toplu sözleşme koordinasyon kurulu kurulmuştur. Kurulun başında da gölge başbakan Özal bulunmaktadır. Bu kurul toplu sözleşmeleri 13 Haziran tarihli ve Turgut Özal imzalı genelgede yer alan milli (!) seviyedeki prensipler çerçevesinde ele almakta, yani sendikaları tekellerin dayattığı koşullar içinde sıkıştırmak istemektedir.

Tekelci güçlerin ve iktidarın dayatmak istediği bu koşullar sonucu toplu sözleşmeler büyük ölçüde uyuşmazlıkla sonuçlanmaktadır. Bu durumda sendikaların greve çıkmaktan başka seçenekleri kalmıyor. Fakat bu aşamada grevin karşısına devlet dikiliveriyor. Bakanlar Kurulu "ülke sağlığı", "ulusal güvenlik" nedenleriyle grevleri keyfince erteliyor. Yani grev kırıcılığı yapıyor, tekelci sermayenin yanında saf tutuyor.

PETROL–İŞ'TE GREV ERTELEMELERİ

Sendikamız PETROL–İŞ bu dönem toplam 35 bin'i aşkın üyesi adına toplu sözleşme yapmaktadır. İşkolumuzun ülke ekonomisindeki "kilit" konumu nedeniyle sözleşmelerimiz daha da önem kazanmaktadır. Toplu sözleşmelerimizde tekelcilerin ve iktidarın baskısı diğer işkollarına oranla daha ağır olmaktadır.

T.P.A.O., PETROL OFİSİ, ATAŞ, EGE GÜBRE, GÜBRE FABRAKALARI T.A.Ş. (Yarımca ve Sarıseki), ETİBANK ASİT VE BORAKS (Bandırma) işyerlirinde yaklaşık 15 bin üyemiz için almış olduğumuz grev kararları bu yüzden Bakanlar Kurulu'nca ertelenmiştir.

Ayrıca, 1 Ağustos 1980'de İPRAŞ'ta, 1 Eylül 1980'de de PETKİM'de toplu sözleşme görüşmelerimiz başlayacak ve büyük bir olasılıkla bu işyerlerinde "grev" noktasına varılarak, aynı sonuçla, yani ertelemelerle karşılaşılacaktır.

PETROL–İŞ olarak bugüne dek demokratik hak ve özgürlükler için sürekli bir mücadele içinde olduk.

Grev ertelemelerini de demokratik hak ve özgürlüklere yönelik bir uygulama olarak değerlendiriyoruz. Devlet eliyle sözleşmeleri en az 90 gün daha geciktirmek; işçileri açlıkla terbiye etmeye çalışmak, ve zaten çeşitli yasal oyalamalarla etkinliği azaltılmaya çalışılan kısıtlı grev hakkını etkisizleştirmek anlamına gelmektedir.

Ancak, grev ertelemeleriyle de tekelcilere olan bağlılığını kanıtlayan iktidarın bu uygulamasını işçi sınıfı, disiplin içinde aşıp, ekonomik ve demokratik haklarını koruyup geliştirmesini bilecektir.

BİTTİ

Gaziantep, Malatya, Fatsa ve Ünye'de sağ görüşlü 5 kişi öldürüldü

FAŞİSTLER ADANA'DA BİR KAHVEYİ TARADI: 2 ÖLÜ 4 YARALI VAR

HABER MERKEZİ

Adana'da faşistler CHP'li yurttaşların devam ettiği bir kahveyi tarayarak 2 kişiyi öldürdüler, 4 kişiyi de yaraladılar. Konya'da bir faşist 330 kutu patlayıcı madde ile yakalandı. Malatya, Fatsa, Ünye ve Gaziantep'te meydana gelen olaylarda sağ görüşlü 5 kişi öldürüldü. İstanbul'da 2 polis memuru ile bir jandarma komando eri yaralandı.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre, olayların gelişimi şöyle oldu;

ADANA'DA BIR KAHVEYİ TARAYAN FAŞİSTLER İKİ KİŞİYİ ÖLDÜRDÜ, DÖRT KİŞİYİ DE YARALADI

Adana'nın Karaisalı ilçesinin Bekirli Köyü'nde CHP yanlısı yurttaşların gittikleri bir kahvenin faşistlerce taranması sonucu iki kişi öldü, dört kişi de yaralandı.

Faşist saldırganlar önceki gün saat 22.30 sıralarında bir otomobille kahveye gelerek içerdekileri yaylım ateşine tuttular. Üç kişi oldukları öğrenilen saldırganların kurşunlarına hedef olan yurttaşlardan Adnan Tugyan ve Kazım Elmas yaşamlarını yitirdiler. Gani Tugyan, Durmuş Bahçe, Zekeriya Gönen ve İbrahim Uzun ise çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olayla ilgili olarak yakalanan olmadığı ve kaçan faşistlerin aranmasına başlanıldığı bildirildi.

FATSA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Fatsa İlçesi'nde meydana gelen olayda sağ görüşlü iki kişi öldürüldü, bir kişide yaralandı.

Fatsa Ticaret Lisesi'nde yedek öğretmenlik yapmakta olan Şayıp Tohmazoğlu kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından alınarak Fatsa'nın yakınlarındaki Eskipazar mevkiine götürülerek kurşunlandı. Tahmazoğlu olay yerinde öldü.

● Sarıyakup Köyü'nde sağ görüşlü oldukları bildirilen Şayıp Topuz ve Kazım Yılmaz adlı kişilere bir grup tarafından ateş açıldı. Şuayıp Topuz olay yerinde öldü, Kazım Yıldız ise ağır yaralı olarak Ordu Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Yetkililer her iki olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

● Ordu'nun Fatsa ilçesi, Çatalpınar Belediye'sinde görevli zabıta memuru Recep Şener öldürülmüş olarak bulundu. Recep Şener bir süre önce evinden işine giderken kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kaçırılmıştı. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

MALATYA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Malatya'da sağ görüşlü olduğu bildirilen Malatya Sigara Fabrikası'nda çalışan Sadık Toper, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Toper, kaldırıldığı SSK Hastanesi'nde öldü.

● İskenderun'dan Malatya Cezaevine üç gün önce nakledilen sol görüşlü mahkumlar Hüseyin Mendiz, Adil Matur ve Ali Tatlı, burada kendilerine oruç tutup tutmadıklarını soran bir grup faşist tutuklu tarafından şiş ve sopalarla dövülerek komaya sokuldular. Jandarmanın müdahalesiyle saldırganların elinden alınan sol görüşlü mahkumlar koma halinde Malatya devlet Hastanesine kaldırıldılar.

ÜNYE'DE SAG GÖRUŞLU BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Ünye İlçesinde sag görüşlü Ayhan Işık önceki akşam saat 19.00 sıralarında Tekkiraz bucağına bağlı Sırma köyüne giderken yolda kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş ile öldürüldü.

GAZİANTEP'TE BİRİ SAĞ GÖRÜŞLÜ İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep'in Kilis İlçesi'nde sağ görüşlü olduğu bildirilen Mehmet Gürdal Demirciler çarşısında açılan ateş sonucu öldürüldü.

Bu arada, Kütah Mahallesi'nde Hüseyin Firik adlı bir kişi kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Her iki olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

Öte yandan başka bir olayda da Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Şükrü Yılmaz, Ahmet Taylan adlı bir kişi tarafından vurularak yaralandı.

GAZİANTEP SPOR KLUBÜ BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Spor Klübü Başkanı Halil Kırmızı dün saat 11.00 sıralarında evinden çıktıktan sonra Hoşgör Camii yakınında silahlı bir kişi tarafından açılan ateşle ağır yaralandı. Halil Kırmızı daha sonra kaldırıldığı hastanede öldü.

AYBASTI'DA CEMAATE ATEŞ AÇAN FAŞİSTLER YAKALANDI

Aybastı'ya bağlı Kabataş bucağında 31.7.1980 günü camiden çıkan cemaate ateş açarak 3 kişinin ölümüne 4 kişinin de yaralanmasına neden olan faşistler yakalandı. Yakalanan faşistlerin Ercan Kökten, Cemali Güneysu, Yusuf Bozkurt ve Durmuş Emirli oldukları öğrenildi. Saldırgan faşistlerin ilk sorgulamalarından sonra tutuklandıkları öğrenildi.

Öte yandan Alankent bucağında yapılan operasyon sırasında, ormanda silah bulunması üzerine 4 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan Zeki Özgel, Naci Aksu, Kemal Çelik ve Şenel Bozkurt'un daha sonra tutuklandıkları öğrenildi. Ormanda bulunan silahların söz konusu kişilere ait olduğu ileri sürüldü.

ANKARA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Tuzluçayır semtinde meydana gelen olaylarda bir kişi öldü, bir kişi de ağır yaralandı.

İlk olay Tuzluçayır semtinde saat 16.00 sıralarında bir kasap dükkanında meydana geldi. Kasap dükkanına silahlı baskın yapan kişiler dükkan sahibi kasap Mesut Urfalıoğlu'nu tabancayla öldürdüler.

Aynı semtte ve aynı saatlerde meydana gelen ikinci olayda da bir berber dükkanı silahlı bir kişi tarafından tarandı. Olayda dükkan sahibi Ramazan Erdem, aldığı 7 kurşun yarasıyla ağır surette, yaralandı. Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan yaralı ameliyata alındı.

Yetkililer olaylarla ilgili soruşturmaların devam ettiğini bildirdi.

● Kırkkonaklar semtinde önceki gece saat 20.30 sıralarında silahlı kişilerce açılan ateş sonucu Doğan Arıkan adlı bir kişi ayağından ve elinden yaralandı. Arıkan Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Ankara Aydınlıkevler'de bir grubun açtığı ateş sonucu Mehmet Küçük adlı bir kişi yaralandı. Yaralının sağlık durumunun iyi olduğu ve hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili olduğu öne sürülen bir kişinin silahla birlikte yakalandığı bildirildi.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Temmuz ayında yapılan operasyonlarda çeşitli suçlardan sanık olarak aranan 985 kişinin yakalandığını açıkladı.

İSTANBUL'DA İKİ KİŞİ ÖLÜ BULUNDU

İstanbul, Şişli'de Hocamansur Sokaktaki Özden apartmanının kapıcısı kazan dairesinde ölü bulundu. Şeref Sak adlı kapıcının ölüm nedeninin araştırıldığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Kazlıçeşme'de Mustafa Kalman'a ait deri fabrikasında çalışan Mahmut Bahçete adında işçi ölü olarak bulundu. Bahçete'nin ölüm nedeninin anlaşılamadığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

● Fatih Cibali'de kimlikleri saptanamayan kişilerin açtıkları ateş sonucu ağır yaralanarak Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alınan fırın sahibi İbrahim Karlı'nın öldüğü öğrenildi.

● Kocamustafapaşa'da bir ekmek fabrikasına gelen kimlikleri saptanamayan silahlı kişiler İbrahim Karlı adında bir kişiyi ağır yaraladılar.

● Aksaray Atatürk Bulvarı üzerinde bulunan bir banka şubesine asılan bombalı pankartı indirmek isteyen bir komiser muavinin eli koptu, olayda bir er de hafif yaralandı.

Verilen bilgiye göre, saat 19.00 sıralarında banka şubesine asılan bombalı pankartı indirmek isteyen Eminönü ilçe ekibinde görevli komiser muavini Mehmet Ali Yıldırım, bombanın patlaması sonucu ağır şekilde yaralandı. Sağ eli bileğinden kopan komiser muavini Mehmet Ali Yıldırım, Çapa Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Patlama sırasında, hafif yaralanan er Hasan Uçkun da kaldırıldığı İlkyardım Hastanesinde ayakta tedavi gördü.

● Beşiktaş Emniyet Amirliği'nde görevli polis memuru Hasan Çokaz, dün akşam Beşiktaş Pazariçi'nde duvarlara yazı yazmak isteyen bir grubun açtığı ateş sonucu vurularak ağır yaralandı ve kaldırıldığı İlkyardım Hastanesinde ameliyata alındı.

● Bağımsız Yurt Seramik İşçileri Sendikası'nın yetkili olduğu, Arslan Seramik fabrikasında çalışan 11 işçinin gerekçesiz gözaltına alındığı bildirildi.

Bağımsız Yurt Seramik İşçileri Sendikası Başkanı Ali Hıdır Er, bir basın açıklaması yaparak, Arslan Seramik Fabrikası İşvereninin, fabrikada çalışan 17 işçinin iş akitlerini feshettiğini belirterek, özetle şöyle dedi:

"İşveren, 1 Ağustos'ta kanunsuz lokavt uygulamasına başvurarak üyemiz işçilerini sokağa attı. Daha sonra da asılsız ihbarlarla üyelerimizi karakola şikayet etti. İşyerini kapattığını söyleyen işveren, dün üyelerimizi şikayet ederek, Eyüp Emniyet Amirliğince gözaltına alınmasına neden oldu. Bunun hemen ardından işveren, polis nezaretinde işyerinden makineleri çıkarttı. Bu durum açıkça işverenin neyi amaçladığını göstermektedir."

ARTVİN'DE BİR GENÇTEN HABER ALINAMIYOR

Artvin'e bağlı Şavşat Pınarlı Köyünde sağ görüşlü Orman Muhafaza memuru Atasan Balcı'nın kimlikleri saptanamayan kişilerce dövülmesinden sonra gözaltına alınan Kerim Bilir adlı gençten haber alınamadığı ve ilişki kurulamadığı ileri sürüldü. Kerim Bilir'in olay günü yaylada olduğu ve olayla ilgisinin olmadığı öne sürüldü. Kerim Bilir'in, yakınlarının verdiği bilgiye göre üç gün gözaltında tutulduktan sonra, Artvin'e oradan da Hopa'ya götürüldüğü belirtildi.

Bilgisine başvurulan Şavşat Savcı Yardımcısı A.Etem Coşkun ise "üç gündür bekliyorum. Bana getirmediler. Telefon açtım, 'bir üst makamın emri var parmak izi almak için Artvin'e götüreceğiz' dediler. Başka bilgim yok. Yapacak bir şeyim de yok" dedi.

ZİLE SULH CEZA HAKİMİNİN ÖLDÜRÜLMESİ OLAYINA KARIŞTIKLARI ÖNE SÜRÜLEN ÜÇ KİŞİ YAKALANDI

Tokat'ın Zile ilçesi Sulh Ceza Hakimi Sıtkı Melih Tolunay'ın öldürülmesi olayına karıştıkları öne sürülen üç kişi, Kervansaray köyünde yapılan bir operasyon sonucu yakalandı. Yakalanan kişilerin ilk sorgulamalarından sonra tutuklandıkları öğrenildi.

BURSA İNEGÖL'DE SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Bursa'nın İnegöl ilçesinde Sanayi mahallesinde sol görüşlü Mustafa Şimşek bir grup faşistin saldırısına uğrayarak yaralandı. Mustafa Şimşek'in durumunun iyi olduğu öğrenildi.

TRABZON'DA POLİSLE SİLAHLI ÇATIŞMAYA GİREN FAŞİST YAKALANDI

Trabzon'un Zeytinlik caddesinde, polisin Şüphe üzerine aramak istediği Arsin Lisesi beklemeli öğrencilerinden faşist Hüseyin Alkan polise ateş açarak kaçmak istedi. Ancak uzun bir takip sonucu faşist silahı ile birlikte yakalandı. Yetkililer silahlı faşist hakkında çok yönlü bir soruşturma yapılacağını belirttiler.

KONYA'DA BİR FAŞİST 330 KUTU PATLAYICI MADDE İLE YAKALANDI

Konya'da Şeker Murat Mahallesinde Faik Büyüktermiyeci adlı faşist 42 EY 895 plakalı kendisine ait minibüs ile 330 kutu patlayıcı maddeyi satmak isterken yakalandı. Gözaltına alınarak hakkında yasal işlemlere başlanan faşistin sahibi olduğu minibüsün içinde 26 adet atom, 5 kutu torpil, 40'lık 21 kutu fitilli feza atomu ile 40 kutu tabanca mantarı bulunduğu bildirildi.

● Ereğli ilçesinde İstasyon caddesi üzerinde faşistlerin devrimcilere yaptıkları saldırı sonunda, Mustafa Gülergözü adlı devrimci yaralandı. Daha sonra faşistler Dalmaz Mahallesi muhtarı ilerici Hakkı Güler'in evine tabancayla yaylım ateşi açtılar. Olayda ölen yada yaralanan olmadı. Saldırgan faşistlerin aranmasına başlandığı bildirildi.

● Akşehir Kapalı Cezaevinde 14 hükümlünün kaçma girişiminde bulundukları, ancak görevli jandarmalar tarafından bu girişimin önlendiği bildirildi. Kaçma girişiminde bulunan 14 hükümlünün hücrede kaldıkları ve hücre pencerelerindeki demirleri testereyle keserek dışarı çıktıkları öğrenildi. Durumu fark eden jandarma Nöbetçi Amirliğinin müdahale etmesi üzerine kaçma girişimi önlendi. Bu arada olaydan sonra, kaçışı planladığı ve kendisini olay sırasında yaraladığı öne sürülen bir kişi Akşehir Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Söz konusu kişinin adı yetkililerce açıklanmadı.

ELAZIG'DA YSE BÖLGE MÜDÜRÜNÜN EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Elazığ YSE 11. Bölge Müdürü Naci Mısırlıoğlu'nun evine kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. İzzetpaşa Mahallesinde bulunan Mısırlıoğlu'nun evine atılan patlayıcı madde nedeniyle iki kişi yaralandı. Yaralıların Gıyasettin Gazez ve Ünsal Avuç oldukları öğrenildi. Gazez ve Ünsal Elazığ Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

Ayrıca Üniversite Mahallesinde İskender Sorgun adlı işçinin evi bombalandı. Olayda ölen yada yaralanan olmadı.

Öte yandan Kültür Mahallesinde de Kahraman Ekinci adlı bir kişinin evi kurşunlandı. Olayda can kaybının olmadığı soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Forum yerine, üzerinde "Birlikte vergiye, yan ödemelerin kesilmesine hayır, devrimci sağlıkçılar" yazılı bir pankart asıldı.

Hacettepe Hastanesi çalışanları forum yaptı

● **FORUM'DA TAM GÜN ÖDENEKLERİ'NİN MAAŞLA BİRLİKTE VERGİLENDİRİLMESİ PROTESTO EDİLDİ**

ANKARA(DEMOKRAT)

Hacettepe Hastanesi çalışanları, Sayıştay kararı gereğince tam gün ödeneklerinin maaşla birlikte vergilendirilmesini protesto etmek amacıyla önceki gün bir forum düzenlediler.

Hacettepe Hastanesi çalışanlarının yemekhane önünde yaptıkları forumda konuşma yapan bir sağlık emekçisi, son ekonomik baskıların yoğunlaşan siyasi baskıların bir parçası olduğunu vurgulayarak, "her biri sağlık ve bilim tüccarı olan idareciler bizleri polise ihbar ediyor, cezaevlerine atılıyor, işkencelere gönderiyor, hatta ölümlerimize sebep oluyor. Hüseyin Karakaş ve yüzlerce tutuklanan arkadaşlarımız bunun bir örneğidir" dedi.

Tam gün ödeneklerinin maaşla birlikte vergilendirilmesi üzerine her sağlık emekçisinden 3-5 bin lirayı bulan kesintilerin olduğunu açıklayan konuşmacı, ekonomik haklarını almak için yılmayacaklarını ve bundan sonra gelişecek olayların sorumlusunun hastane idarecileri ve Sağlık Bakanlığı olacağını söyledi.

Üzerinde "Birlikte vergiye, Yan ödemelerin kesilmesine hayır, Devrimci Sağlıkçılar" yazılı bir pankartın asılmasından sonra forum dağıldı.

İzmir'de memurlar yan ödeme artışını Maliye Bakanı'na gönderdiler

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir'de memurlar, yan ödemelere yapılan %60'lık artış olan 150 lirayı Maliye Bakanı'na geri gönderdiler. Yan ödemelere yapılan artışla beş kişilik bir ailede kişi başına 30 lira düştüğünü söyleyen memurlar, bir sandöviçin bile 25 lira olduğu bir ülkede 30 liranın hangi ihtiyacı karşılayacağını merak ettiklerini belirttiler.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Memurlar Derneği Genel Yönetim Kurulu üyesi Bayram Şen ise, "Demirel, memurun eline geçen net parayı açıklarsa, bütün kamuoyunun tepkisini çekeceğini çok iyi biliyor. Memurun net eline geçen ve birçok yerde hala alınamayan yan ödeme farkı, sadece 250 liradır. Aynı zamanda bu fark, 1 milyon memuru kapsamaktadır." dedi.

200 bini bulan sağlık emekçilerinin yan ödemelerinin kesilmekte olduğunu, tam gün tazminatlarının kuşa çevrildiğini, bazı memurlara verilmiş bulunan giyecek paralarının geri alındığını belirten Şen, şöyle dedi:

"Memurlar olarak hükümetin tutumunu protesto ediyor, bir aylık yan ödeme farkının yüzde 60'ı olan 150 lirayı Maliye Bakanı İsmet Sezgin'e geri gönderiyoruz. Hükümet derhal bir kararname ile memurlara giyecek ve yiyecek yardımı yapmalıdır"

ALİM KILIÇ ARDANUÇ'UN KUTLU KÖYÜNDE ANILDI

AKDANUÇ (DEMOKRAT)

Artvin'in Ardanuç İlçesi, Kutlu Köyü'nde, Şavşat katliamını protesto eden kalabalık bir halk topluluğu Şavşat'ta öldürülen devrimci Alim Kılıç'ı andı.

Yaklaşık 500 kişinin katıldığı anma töreni sırasında konuşmalar yapıldı, şiirler okundu, sloganlar atıldı. Törende konuşma yapan yaşlı bir kadın, "Evlatlarımızı, öldürsünler diye mi doğurduk? Onların mezarları başında oturup ağlayıp, ağıt yakmayacağız. Analar babalar da mücadelede çocuklarının yanında yerini almalı. Onları yalnız bırakmayacağız" dedi.

Öldürülen devrimcinin [illegible] duruşunda bulunan topluluk olaysız dağıldı.

Üsküdarlı kadınlar Çarşamba Pazarı'na gitmeyerek hayat pahalılığını protesto ettiler.

Hayat pahalılığını protesto için

Üsküdarlı Kadınlar Çarşamba Pazarına çıkmadı

HABER MERKEZİ

İstanbul Üsküdar Çiçekçi'de kadınlar, çarşamba pazarına çıkmayarak hayat pahalılığını protesto ettiler.

Pahalılık yüzünden değil alış veriş yapmak, bayram alış verişibile yapmadıklarından dolayı, Çarşamba Pazarı'na gitmediklerini söyleyen Üsküdarlı kadınlar "Hedefimiz pazarcılar değil, aldığımız ücretler, artan hayat pahalılığı karşısında yetersiz olduğu için bizi bu duruma getirenlerdir" dediler.

Alım gücünün kalmadığını, giyeceklerinden kıstıkları halde yiyecek alamadıklarını belirten kadınlar "Bu protestomuz başlangıçtır. Bu hayat şartları böyle gittiği müddetçe Üsküdarlı kadınlar olarak evlerimize birşey almayarak protestolarımızı sürdüreceğiz" şeklinde konuştular.

Yüzde 5-15 arasında bir farkla satış yaptıkları halde, bayram haftası olmasına rağmen satışlarının çok düşük olduğunu vurgulayan pazarcılar ise hayat pahalılığının böyle devam etmesi halinde normal satış yapmalarının mümkün olamayacağını belirttiler.

DİSK Başkanlar Konseyi toplandı

"Faşist katiller ortalıkta dolaşırken, DİSK'in kapatılması girişimleri gündeme getiriliyor"

●DİSK Başkanlar Konseyi toplantısından sonra yapılan açıklamada, "DİSK'in ve DİSK'lilerin faşist saldırılarla engellenebileceğini umanlar, aldanmaktadırlar" denildi.

HABER MERKEZİ

DİSK Başkanlar Konseyi dün DİSK Genel Mekezi'nde toplandı. Toplantı sonunda yapılan yazılı açıklamada faşist katiller ortada dolaşırken, DİSK'in kapatılması girişimlerinin gündeme getirildiği belirtilerek, "DİSK'in ve DİSK'lilerin faşist saldırılarla engellenebileceğini umanlar aldanmaktadırlar' denildi.

Başkanlar Konseyi'nin toplantı sonunda yaptığı açıklamada DİSK'in faaliyetten alıkonulması ve kapatılması girişimleri yolundaki ve süregelen grevlerin görüşüldüğü ve çeşitli kararlar alındığı belirtildi.

Açıklamada faşist cinayet şebekelerinin T.Maden İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'i katlettikleri, yüzlerce işçiye ve örgütlerine pervasızca bombalı, silahlı saldırılarını sürdürdükleri belirtilerek şöyle devam edildi: "DİSK'i yöneticilerini ve üyelerini hedef alan faşist saldırganlar ve başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin son lokmasına acımasızca göz dikenler ellerini kollarını sallayarak ortalarda dolaşırken bu gidişe kendi alanında karşı duran DİSK'in faaliyetten alıkonulması ve kapatılması girişimleri gündeme getirilmektedir"

Konseyin başlatılan çalışmaların genişletilerek sürdürülmesini ve aynı zamanda daha etkin program uygulamalarının gündeme getirilmesini kararlaştırdığı bildirildi.

Adana CHP İl Yönetim Kurulu üyesi Hasan Çiçek:

"İl Genel Meclis üyemiz İnce'yi cezaevi firarisi Telli ve Gülnar öldürdü"

ADANA(DEMOKRAT)

Adana CHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Çiçek, bir süre önce faşistlerce katledilen CHP İl Genel Meclisi Üyesi İbrahim İnce'nin, cezaevi firarisi Aydın Telli ve Mustafa Gülnar tarafından öldürüldüğünü ileri sürdü. Çiçek yaptığı açıklamada, Adana CHP Merkez İlçe Başkanı Fevzi Çiritçi'nin işyerine baskın düzenleyenlerin ve Adana eski Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'u öldürenlerin de Aydın Telli ve Mustafa Gülnar olduğunu söyledi. Çiçek, açıklamasına şöyle devam etti.

"Partimiz İl Genel Meclis Üyesi İbrahim İnce, faşist Aydın Telli ve Mustafa Gülnar tarafından vurularak öldürüldü. Faşist cezaevi firarileri Telli ve Gülnar bir süreden beri Tekir yaylasına kamp kurmuşlardır. Bölge halkına ve Tekir yaylasındaki vatandaşlara terör estiren faşistlerin başını çekmektedirler."

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- İyilik yapma duygusu. 2- Yabancı-İnce kabuk- Yabani hayvan barınağı. 3- Bilim, fen konularıyla, ekonomik, sosyal ve politik konuları açıklayıcı ya da tanıtlayıcı niteliği olan gazete ya da dergi yazısı- Bir harfin adı. 4- Bir durumu özet olarak gözden geçirmek için yapılan toplantı. 5- Tersi: Uçak, gemi gibi bir taşıtla taşınan eşya, yük-Bir anda oluveren. 6- Boyacılıkta ve yaldızcılıkta astar olarak kullanılan bir çeşit zamk- Baskıdan kurtarıp serbest bırakma. 7- Bir hayvan- Bir nota. 8- Tersi: Bir sayı-Yapan, etken 9- Tersi: Yerli malımızın simgesi- Avrupa'da bir başkent adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1- Açlıktan kaçınıp simgeli anlatımlara yer veren sanat çığırı. 2- Açık deniz, engin- utanma duygusu. 3- Halı dokunurken düğümleri sıklaştırmak için kullanılan tarak. 4- Tersi: Ses çıkarma yeteneği kaybolmadığı halde istenilen sözü bulup söyleyememek hastalığı- Anımsanması gereken bir şey için, bir yere kısaca yazılan yazı. 5- Girmiş, tutmuş. 6- Demiryolu katarı- Kiraya verilerek gelir getiren mülk. 7- Sıvı bir yakacak - Su. 8- Selin bıraktığı toprak - İnce yapılı. 9- Denizlerin çekilmesiyle oluşan ve yurtlanmaya elverişli olan bölge.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2			■				■		
3							■		
4								■	
5						■			
6				■	■				
7		■					■		
8					■				
9			■						■

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA

1- Tefeci-Te. 2- Ez-Saik. 3- Kozmetik. 4- lebeC. 5- Oje-Er-Po. 6- Lekecilik. 7- Otel-Aka. 8-EBU. 9-İlkkurşun.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-Teknoloji. 2- Jet. 3- Fezleke. 4- Ezme-Elek. 5- ebeC - Bu. 6- İsteri-Ur. 7- AİC - La. 8- Tik-pik. 9- Ek-Toksin.

Yaz tatili aslında öğrencilerin dinlenmesi icindir, oysa...

Öğrencilerin çoğu tatillerini çalışarak geçirmek zorunda

● ÇOCUKLAR ZİHİNSEL VE BEDENSEL GELİŞİMLERİNİN EN YOĞUN OLDUĞU YAŞLARDA GELİŞMELERİNİ ÖNLEYİCİ İŞLERDE ÇALIŞMAK ZORUNDA

● ÇALIŞAN ÇOCUKLAR BİR YANDAN UCUZ İŞGÜCÜNÜ OLUŞTURURKEN, DİĞER YANDAN DA DÜZENİN İDEOLOJİK DENETİMİ ALTINDA TUTULUYOR.

● ÇIRAKLIK YASASININ ÇIKARILMAMIŞ OLMASI GENÇ İŞÇİLERLE BİRLİKTE ÖĞRENCİ GENÇLERİN DE İNSAFSIZCA SÖMÜRÜLMESİNİ KOLAYLAŞTIRIYOR.

Yorucu bir çalışma dönemi sonunda erişilen tatil süreci aslında çocukların hem zihinsel hem de bedensel gereksinimlerinin karşılanması yeni çalışma dönemine daha güçlü ve sağlıklı girilmesi içindir.

Ancak ülkemiz çocuklarının böyle bir olanağı var mı? Dinlenme gereksinmelerini yeterince karşılıyabiliyor, yeni yıla daha sağlıklı ve istekle başlayabiliyorlar mı? Yoksa tatilden yararlanarak ailelerinin kısıtlı bütçesine katkıda bulunabilmenin yolunu mu arıyorlar?

EMEKÇİ AİLE ÇOCUKLARININ BUYUK ÇOĞUNLUĞU ÇALIŞIYOR

Yazın okulların kapanmasıyla birlikte çantalarını bir kenara fırlatan çocuklar için yeni bir yaşam başlıyor. Su simit ve sigara satıcılığından ayakkabı boyacılığına değin onlar da bir iş tutabilmenin çabasında. Tamirhaneler çocuklarla dolup taşıyor. Kalabalık caddeler, sinema önleri satıcı çocukların çığlıklarıyla yüklü. Minibüs ya da dolmuş muavinliği yapmak çocuklara özgü bir iş haline geldi.

ÇOCUK EMEĞİ... SÖMÜRÜYE AÇIK UCUZ İŞGÜCÜ.

Çocukların kaldıramıyacakları kadar ağır işlerde çalıştırılması onların zihinsel ve bedensel gelişimlerini etkilediği gibi yaratıcılıklarını tümüyle yitirmelerine de neden oluyor. Çocuklar, zihinsel ve bedensel gelişimlerinin en yoğun ve gerekli olduğu yaşlarda kullandıkları makinenin bir parçası durumuna geliyorlar. Yaygın işsizlik ortamında, öğrencilerin sındukları ucuz işgücü kuşkusuz işverenler için bulunmaz bir fırsat oluşturuyor.

İşyerlerinin denetimsiz ve çocukların örgütsüz olması sömürülmelerini daha da kolaylaştırıyor. Çıraklık yasasının çıkarılmamış olması çocuk emeğinin sömürüsünü alabildiğine yoğunlaştırıyor. Günün 12-14 saatinde daha az ücrete çalıştırılan bu çocuklar, yetişkin bir işçinin yapabileceği bütün işlerde rahatlıkla kullanılabiliyorlar.

ÇALIŞAN ÇOCUKLAR İDEOLOJİK DENETİM ALTINDA

"Gevurun ekmeğini yiyen gavurun kılıcını çalar", "Ekmek kapısını koru", "Ustana saygılı ol", "Çalış adam ol" türünden sozler işyerlerinde sıkça yinelenir. Kurulu ilişkiler değişmez ve 'ilahi' bir kural gibi işlenir benimsetilir. Kurallara karşı çıkanların işlerinden edileceği, kapının önüne bırakılacağı beyinlere kazınır. Okullarda üretilmek istenen insan tipi işyerlerinde daha da pekiştirilir. Karşı çıkanlar çoğu kez kovulur da. Buna karşı çocuklar bir tepkide geliştiremezler geçici ve sendikasız işçidirler çünkü. Horlanırlar, hatta bazen dövülürler, sövülürler de ama seslerini çıkaramazlar.

Türkiye'nin içinde bulunduğu yoğun ekonomik bunalım, görüldüğü gibi öğrencileri de bütün şiddetiyle etkilemekte. Sorumlulara bu konudaki görevlerini hatırlatmak, onlardan çözüm beklemek ise deveye hendek atlatmayı istemeye benziyor.

LİSE İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ K. G.:

"Bizim gibiler ancak bir yıllık maaşlarının tümüyle tatil yapabilirler"

● "BU YIL OKULUMUZDA EĞİTİMDEN ÇOK ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN DAYANIŞMASI BAŞARILIYDI

K.G. 18 yaşında, lise ikinci sınıf öğrencisi. Uluslararası bir nakliyat şirketinde evrakların "getir-götür" işine bakıyor. Kendisine neden çalıştığını sorduğumuzda:

"Zorlayan kimse yok, kendi isteğimle çalışıyorum. Ancak ailemin ekonomik durumu benim de çalışmamı gerektiriyor." dedi. Yaz tatilini çalışarak geçirmek zorunda olan binlerce gençten biri... Yaz tatilinde dinlemek, yüzmek istediğini ancak buna olanağı olmadığını belirtti. "Bizim gibiler, ancak bir yıllık maaşlarının tümüyle 'yazın tatil yapabilirler" diyor. Babası Tır şoförü, annesi ise ev hanımı. İki kardeşi daha var. Ablası evli, ağabeyi de pazarlarda satıcılık yapıyor.

K.G. Okul durumunu "İyi. Bu sene yekten geçtim" diye niteledi. Okullardaki eğitim düzeninden şikayetçi olan K.G. "Bugün örnek olarak fen derslerini ele alacak olursak öğrenciye hiçbir katkısı olmadığını görebiliriz. Hoca anlatıp çıkıyor. Bizler de evde çalışıp ezberlemek durumunda kalıyoruz. Ezberciliği öngören bir eğitim sistemimiz var. Okulda öğrendiklerimiz günlük yaşamda kullanabileceğimiz şeyler değil. Örneğin Milli Güvenlik veya Tarih derslerinin veya Modern Matematik'in x'lerinin y'lerinin bize ne katkısı olabilir? Coğrafya dersi de her yaz tatile çıkabilenlere belki yararlı bilgiler verebilir. Üniversiteye girebileceğimi sanmıyorum. Diplomalı işsizler ordusunun bir neferi olmaya adayım" diyor.

Demirel Hükümetinin işbaşına geçmesiyle birlikte okul müdürünün sürgün kararının geldiğini, ancak öğrenci-öğretmen dayanışması sonucunda yapılan forum ve boykotlarla sürgünü durdurabildiklerini ve şimdi aynı müdürün işbaşında olduğunu ifade eden K.G. 24 Aralık'ta Kahramanmaraş soykırımını protesto eylemine tüm öğretmen ve öğrencilerin katıldığını ve 5 öğretmenin açığa alındığını söyledi. Bu konuda son olarak, "Bu yıl okulumuzda eğtimden çok öğrenci-öğretmen dayanışması başarılıydı." dedi.

İşinden ayda net 5000 lira kazanan K. sigortalı ve sendikalı değil. İşi "getirgötür"e dayandığından oldukça yorulduğunu ifade etti. "Patron çabuk gidip dönmemizi istiyor. Öğle iznimiz var ama ben her zaman dışarıda olduğumdan peynir-ekmekle karnımı doyuruyorum. Günde 10 saat çalışıyorum ve hep ayaktayım" diyor. İşyerinde diğer çalışanların sigortalı olduklarını ancak kendisinin öğrenci olması nedeniyle patronun kendisini sigortalı yapmadığını belirtti.

Oturduğu mahallede faşistlerin olduğunu, evine kadar gelip kendisini ölümle tehdit ettiklerini söyleyen K. ancak bugüne kadar saldırıya uğramadığını açıkladı. İşyerinde ise bir faşist olduğunu belirterek, 'Fakat korktuğu için birşey yapamıyor. Çalışan diğer arkadaşlar demokrat yapılı olduğu için kimsenin kendine arka çıkmayacağını biliyor" dedi.

Lise öğrencisi K.G. çalıştığı işyerinin önünde...

EĞİTİM

Düzenleyen: Ziya KAYA

"KARDESLERİM DE BENİM GİBİ İŞÇİ"

Rahat odalarda seyredilen televizyonların her bir parçasında, çalışarak okula devam edebilen genç işçilerimizin alınteri var

R.Ç. 20 yaşında ve Akşam Ticaret Lisesi son sınıf öğrencisi. Geceleri okula devam ederken gündüzleri de bir televizyon montaj fabrikasında işçi olarak çalışıyor. Yaz tatilini kapalı kapılar ardında, boğucu sıcakta devamlı ayakta çalışarak geçirenlerden... Neden çalıştığını sorduğumuzda şöyle dedi: "Bu devirde insan gibi yaşamak için, geçinmek için çalışmak lazım. Mecburen çalışıyoruz. Ben de zenginler gibi yaz tatili yapmak, yüzmek isterdim, ancak ekonomik güçlükler buna elvermiyor."

R.Ç. isteyerek çalıştığını, ailesinden kimsenin kendisini zorlamadığını, ancak babasının hayattta olmaması nedeniyle annesinin ve evin geçimini kendisinin ve kardeşlerinin yüklendiğini belirtti. R.'nin diğer kardeşleri de kendisi gibi işçi.

Yaz-kış bütün gün çalışıp geceleri okula devam ettiği halde sınıfını ikmalsiz geçmiş. Ancak eğitim düzenine ilişkin eleştirileri var. "Öğretimin gerici olmasından, öğretmenlerin öğrencilere karşı ilgisiz olmasından herkes gibi ben de memnun değilim" diyor. 24 Aralık'ta Kahramanmaraş faşist katliamını protesto etmek amacıyla okulda diğer öğrencilerle birlikte boykot yapmışlar ancak öğretmenleri bu eylemi desteklememiş. Bu nedenle okullarından açığa alınan öğretmen olmamış. Bir fabrika işçisi olarak okulunda öğrendiği bilgilerin kendine yararlı olmadığı kanısında.

R'nın fabrikadaki işi ağır. Televizyonların tüpünü takıyor. Tüpleri aşağı depodan kendisi taşıyor. İşinin zor olup olmadığını sorduğumuzda şu karşılığı verdi: "Tüpleri iki dakikada takarım. Ancak tüp yere düşerse patlama tehlikesi var. Benim bölümde yok ama arkadaşların bulunduğu yerde lehim esnasında kullanılan haviye dumanından zehirlenme tehlikesi var. Ancak sendikayla birlikte yürüttüğümüz mücadele sonucu şimdi patron hepimize zehirlenmeye karşı yeterince yoğurt veriyor."

Ne işyerinde ne de oturduğu mahallede kendine ve başkalarına saldırıların olmadığını söyleyen R.Ç. bu durumu şöyle açıkladı: "Genellikle sol görüşlülerin arasındayım. Bu insanlar saldırgan yapıda olmadıkları için böyle olayları ancak gazetelerden duyuyorum."

● Yazları K.Ç'nin haftada aldığı bin liralar aile bütçesine yardımcı oluyor. Kış aylarında da yalnızca öğretmen olan babasının maaşıyla geçinmek zorunda kalıyorlar.

"Bu yıl çalıştığım işte bir dahaki yıl çalışmam kesin değil"

K.Ç. 17 yaşında. Önümüzdeki yıl lise ikinci sınıfa devam edecek. Yaz tatilinde, üç ay süreyle çalışıyor ve ailesine yardımcı oluyor. Bu yazlarını çalışarak geçirdiği ikinci yıl. Matbaa işçiliği yapıyor.

Yaz tatilini niçin çalışarak geçiriyorsun sorumuzu şöyle yanıtladı:

"Yalnızca hafta sonları tatil yapabiliyorum. Günde sekiz yada sekizbuçuk saaat çalışırım. Sigortasız çalışıyorum. Zaten geçici olarak çalıştığım için mevsimlik işçi sayılıyorum. Bu yıl çalıştığım iste bir dahaki yıl calışmam kesin değil."

K.Ç.'nin babası öğretmen. 3 kardeşler. Yazlan K.Ç.'nin haftada aldığı bin liralar aile bütçesine yardımcı oluyor. Kış aylarında da yalnızca öğretmen babanın maaşıyla geçinmek zorunda kalıyorlar.

Derslerin günlük yaşantıda bir yararı olmuyor. Yazlarını çalışarak geçiren bu liseli öğrencinin dersleri kendi ifadesine göre "orta" durumda. Bu yılda ikmalleri olduğunu belirtiyor

Eğitim sistemine ilişkin düşüncelerini öğrenmek istediğimizde de şunları anlattı:

"Bazı derslerde bize ait olmayan şeyleri okutuyorlar. Örneğin tarih dersinde alakasız şeyler okuyoruz. Zaten öbür derslerin de günlük yaşantıda bir yararı olmuyor. Çalıştığım işte de okulda öğrendiğim hiçbirşeyi kullanamıyorum. Bundan önce meslek lisesinde okuyordum. Ama ordan hocaların tutumu yüzünden ayrılmak zorunda kaldım."

K.Ç'nin okullarda öğretmenlerin sürülmesinde, açığa alınmasında somutlaşan anti-demokratik uygulamalar konusunda kendi karşılaştığı örnekleri bize aktarmasını istedik. Okullarında hiç öğretmenin sürgüne uğramadığını ancak 24 Aralık'ta boykot yaptıkları için 4 öğretmenlerinin açığa alındığını belirterek, 'Daha sonra açığa alınan öğretmenler için öğrenciler imza topladı, yarım günlük de direniş yaptı. Daha sonra öğretmenlerimiz geri verildi.

Erol'un yaşı 13 Ortaokul birinci sınıfa geçmiş. Birçok arkadaşı gibi o da tatilin anlamını unutmuş bile:

"Küfeciliğe okul bittikten sonra başladım. Geçen sene gazete satıp boyacılık yapmıştım. Şimdi biraz daha fazla para kazanıyorum.

"Çalı çırpı ile odundan meyveye sebzeye kadar bir sürü şey taşırım. Ama ben bunları sadece başkalarına taşıyorum, biz onlardan yiyemiyoruz. Onları alacak paramız yok."

Okul arkadaşlarımın çoğu benim gibi tatile gitmedi. Onlar da çalışıyor. Aralarında küfecilik yapan da var."

Erol, kışın ailesinin ders kitaplarını satın alamadığını söyledi. Alamayınca öğretmenleri yardımda bulunmuş:

"Tatilden vazgeçtik, öğretmenler olmasaydı okuyamayacaktım belki de. Babamın fakir olduğunu biliyorlar. Bize yardım ettiler."

Ödüllendirme

Yaşar ÇAĞLAR

Ödüllendirme sınıfsaldır.

Böyle bir yargıyla yazıya başlayınca çoğu ABDyetiştirmesi kendini ilerici, demokrat hatta sosyalist falan sanan eğitimbilimcilerin tepkisini görür gibi oluyorum. Bir çok kariyer bile elde eden bu tip pedagogların ne dediklerini bir yana bırakarak yineleyelim: Eğitimde ödüllendirme gerçekten sınıfsaldır. Öyleki uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının bulunduğu toplumlarda ödüllendirme insan kişiliğinin oluşturulmasının bir parçası, insanın düzenden yana koşullandırılmasının temel araçlarından biridir.

Eğitbilim açısından ödüllendirmenin içsel ve dışsal olmak üzere iki boyutu vardır.

Dışsal ödüllendirme maddi ya da manevi olabilir. Daha çocuk doğduğunda, evde başlar dışsal ödüllendirme. Çoğu kez manevi sanılan "aferin" bile çocukta, yarın maddi bir ödüllendirmeye dönüştürülebilir düşüncesiyle istenir. "Teşekkürname", 'takdirname" peşinde yarışan taylar ileriki yaşlarında sermaye'nin hatta uluslararası tekellerin burslarını kapıp atlıklarını ispatladıktan sonra düzenin dolap beygirliğine göre ödüllendirilip giderler. Çünkü dışsal ödüllendirme isterse manevi kılıflarla yutturulsun gerçekte düzenden yana beyinleri yıkamaya, kişileri duyarlılık kazandırıp düzen içinde kullanmaya dönüktür. Bu anlamda eğitimin temel parçalarından biridir.

Eğitimciler ceza ve ödül kavramlarını disiplin kavramı içinde ele alırlar. Disiplinsiz okul eğitimi gerçekleşemiyeceğine göre disiplin sağlamanın parçalarından biri olarak cezalandırmayı öne çıkardıkları gibi, kendilerince "demokratik otorite" kurmanın parçalarından biri olarak da ödüllendirmeyi kullanmayı öğütlerle. Maddi ödüllendirmeler yerine daha çok manevi ödüllendirme ögeleri önerirler. Gerçi bugün MEB'na bağlı okullarda uygulanan disiplin yönetmeliğinin eğitbilim kitaplarında yazan suçlarla, eğitsel cezalandırmalarla hele hele eğitsel ödüllendirmelerle ilgisi olmayan "zaptiye nizamnamesi" özellikleri eleştirip ahkam kesmenin anlamı olmamakla birlikte okullarda her türden ödüllendirmenin "dışsal ödüllendirme" niteliğinde olmasının düzenden yana koşullandırma açısından değeri yadsınamaz okul sıralarında kişilerin beyinlerine düzenin erdemi, ileride düzenden sağlayacağı maddi çıkarlar ödüllendirme denilen pedagojik form ile sokulabilmektedir.

Oysa dışsal ödüllendirmeye duyarlık kazandırılan kişilerin kullanılması ne denli kolay olmaktaysa, "içsel ödüllendirme alışkanlığı kazanan kişinin kullanılması da o denli zor olur. Çünkü içsel ödüllendirme bencilliği aşmanın, toplumsal bilinç elde etmenin, başkalarına değil kendi iç dünyasına yaptıklarının hesabını vermenin, giderek halkı, toplumu için kendini feda etmenin pedagojik formudur. Maddi yada manevi en iyi çiftçi, en çok çalışan işçi vb. madalyaları elde etme yerine halkına, insanına kazandırdığı değerlerin hazzını kendi iç dünyasında görmenin, isimsiz bir kahraman olmanın mutluluğunu ödül olarak benimseyen bir pedagojik form. Bugün eğitimde olmayan bir ödüllendirme anlayışı.

Bakın ödül kazananlara. Yaptıkları iş yerine ödüle nasıl koşullandırılabilmektedirler yaşamları boyunca. Çünkü her kazanılan ödülün ileride maddi çıkar sağlayacağı bilincine daha çocukluğunda alıştırılmış insanların koşullandırılmış olmalarını suçlamayalım ama düşünelim hiç olmazsa eğitim kurumlarındaki ödüllendirme anlayışının getirdiklerini. Uluslararası emperyalist kuruluşlarda canla başla görev yapan "harika çocukları", elektronik beyinlerle yarışan "harika beyinleri" bu ödüllendirme anlayışının sonucunda yetiştirdiklerini hiç olmazsa eğitimciler düşünsünler bir yol.

T.C.K. ve C.M.U.K.'da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları (2)

Baskı Yasalarına ilişkin İstanbul Barosu Raporu

(3)

TOPLUMUN BAŞTA İŞÇİ SINIFI İLE BURJUVAZİ OLMAK ÜZERE ÇEŞİTLİ SINIFLARDAN OLUŞTUĞU BİLİMSEL BİR GERÇEKTİR. ÇOĞULCU DEMOKRASİ İLKELERİ BU ÇEŞİTLİ SINIFLARIN KENDİ EKONOMİK, SOSYAL VE POLİTİK ÖRGÜTLERİNİ KURARAK DÜŞÜNCELERİNİ DÜNYA GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAMALARINI ZORUNLU KILAR. EĞER BİR TOPLUMDA MEVCUT SINIFLARDAN HERHANGİ BİRİNE BU HAK TAMAMEN YASAKLANMIŞSA O TOPLUMDA ÇOĞULCU DEMOKRASİDEN SÖZ EDİLEMEZ.

4–Tasarıda ayrıca yürürlükteki maddede mevcut sanık lehine hükümler de kaldırılmakta, böylece bu suçtan sanık olanlara işlemeye tahrik ettiği suçun cezasından da fazla ceza verilebilmesine olanak tanınarak Anayasa'nın 19. maddesi açıkça ihlal edilmektedir.

V–312. maddede öngörülen değişiklikler:

1–T.C.K'nun 312 maddesi "suç işlemeye dolayısı ile tahrik cürmü" olarak adlandırılmakta ve yukarıda sözünü ettiğimiz 311. maddeyi bir bakıma tamamlama rolünü oynamaktadır. Bu bakımdan yukarıda 311. madde bakımından genel olarak söylediğimiz hususlar burada da geçerlidir bu nedenle biz burada yalnızca tasarıda bu madde için ön görülen değişikliklere değinmekle yetineceğiz.

2–Tasarı, halen yürürlükteki "Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça övmeyi veya iyi gördüğünü söylemeyi veya halkı itaatsizliğe veya cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adalete tahrik eylemeyi yasaklayan 312 maddede de oldukça önemli değişiklikler getiriyor.

Tasarı önce maddede sayılan eylemleri ikiye ayırıyor. Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça övmeyi veya iyi gördüğü söylemeyi veya halkı kanuna itaatsizliğe tahrik etmeyi 1. fıkrada düzenleyerek bugün üç aydan bir yıla kadar hapis veya 250 liradan 2500 liraya kadar para cezasını gerektiren bu eylemlerin cezasını ağırlaştırarak 6 aydan 2 yıla kadar hapis 2500 liradan 10000.-TL.ye kadar para cezasını getiriyor.

3–Ancak tasarıda 312 madde için öngörülen en önemli değişiklik yeni oluşturulan 2. fıkrada kendini gösteriyor. Yürürlükteki maddede diğer eylemlerle birlikte sayılan aynı cezayı gerektiren "Cemiyetin muhtelif sınıflarının umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eylemi tasarının gerekçesine göre soyut bir cürmün övülmesinden daha ağır bir yaptırımı gerektirdiğini düşünerek 2. fıkraya ırk din veya mezhep mensupları da ilave edilerek yeniden düzenleniyor. Tasarının gerekçesinde bu eylemler "günümüzde yaygın hale gelen ve anarşik olaylar diye nitelenen suçların kaynağı" sayılıyor.

Bu düşünce ile 312. maddeye getirilen 2. fıkra aynen şöyledir; "Cemiyetin muhtelif sınıflarını ya da ırk din veya mezhep mensuplarını umumun emniyeti için tehlikeli olabilecek bir şekilde kin ve düşmanlığa açıkça tahrik edenkimse bir yıldan 3 yıla kadar hapis ve 3 bin liradan 12 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar." Görülüyorki ceza da büyük ölçüde ağırlaştırılmıştır.

Burada asıl üzerinde durulması gereken husus "Cemiyetin muhtelif sınıflarının umumun emniyeti için tehlikeli olabilecek bir şekilde kin ve düşmanlığa açıkça tahrik" eylemidir. Toplumun başta işçi sınıfı ile burjuvazi olmak üzere çeşitli sınıflardan oluştuğu bilimsel bir gerçektir. Çoğulcu demokrasi ilkeleri bu çeşitli sınıfların kendi ekonomik, sosyal ve politik örgütlerini kurarak düşüncelerini, dünya görüşlerini açıklamalarını zorunlu kılar. Eğer bir toplumda mevcut sınıflardan herhangi birine bu hak tamamen veya kısmen yasaklanmışsa o toplumda çoğulcu demokrasiden söz edilemez. Ülkemizde Anayasa, özellikle başlangıç ilkeleri 2,9,10,12, maddeleri böyle bir düzeni gerçekleştirmeye yöneliktir.

YARIN:
T.C.K. ve C.M.U.K'da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları (3)

Dostoyevski TİMSAH

Çizgi: CEMAL KARABAŞ

"Yabancı sermayenin geri kalmış bir ülkeye girişi" İşte büyük Rus yazarı Dostoyevski, "Timsah" adlı uzun öyküsünde bu konuyu işlemektedir. Daha çok romanlarıyla tanınan yazar, emperyalizm olgusunu küçük insanların yer aldığı bir mizah öyküsünde anlatmaktadır. Geri kalmış ülkelerin emperyalizme bağımlı ekonomilerinde sık sık meydana gelen krizlerin sonuçları hep emekçilerin sırtına yüklenmekte, "Kemerleri sıkma", hep bir deri bir kemik kalmış yoksul halktan istenmektedir.

Bu öykünün baş kişisi İvan Matveiç, şöyle demektedir."...bir gün nasıl kaybolduğumu anlayacaklar..."

Ülkemizin değerleri nasıl telef olmaktadır? Yoksul halk çocukları neden faşizme heves duymaktadır? Neden okuyamamakta, sonu hüsran olan bir kaosa sürüklenmektedirler?... İşsizlik ve hayat pahalılığı neden gün be gün artmaktadır?.. Kuşkusuz ki, bu sorular hep emperyalizme bağımlı geri kalmış ülke ekonomisinden kaynaklanmaktadır... Elbet bu gibi sorular bir gün önemini kaybedecektir ve insanlarımız düz yola çıkacaktır!...

İşte "Timsah"ı hazırlayışımın nedeni, yukarda sözünü ettiğim düşüncelerden dolayıdır.. Bir de edebi bir metnin çizgi-romana dönüştürülmesindeki sakıncalar işaret edilmektedir sık sık. Ben kendi payıma öyküdeki anlatıma sadık kalmaya çalıştım. En doğru yargıyı da kuşkusuz okurlar verecektir.

HAZIRLAYANIN NOTU

ORDU'DA YASALAR GEÇERLİ DEĞİL

ORDU (DEMOKRAT)

Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın maskeli faşistlerden sonra silahlı faşistlerle işbirliği yaptığı ve Fatsa'da silahlı faşist çetelerin devriye arabası dolaştırdıkları belirlendi. Önceki gün devriye gezen üç arabanın durumundan şüphelenen Erzincan Emniyet Müdürlüğünde görevli bazı polislerin, bunlardan birinde yaptığı aramada, üç kişinin üzerinden ikisi ondörtlü, biri Fransız onlusu üç tabanca bulunmasıyla ortaya çıkan olay sonunda, aramayı yapan polisler açığa alındı. Silahlarıyla beraber yakalanan Dursun Mehmet İnal, Nihat Can ve Fevzi Keskin adındaki faşistler daha sonra serbest bırakıldılar, ancak savcının soruşturma açması üzerine mahkemece tutuklandılar.

Olay emniyet tarihinde en büyük skandallardan biri olarak değerlendirilirken, Fatsa Emniyet Amirliği ve Ordu Emniyet Müdürlüğü çevrelerinden edinilen bilgiye göre olay şöyle gelişti : Erzincan Emniyet Amirliğinde görev yapan ve operasyon nedeniyle Fatsa'ya gelen bazı polisler, sahil yolunda üç aracın durumlarından şüphelenip, arama yapmak isterler. Araçlardan ikisi kaçar. Durdurulan Balıkesir plakalı araçta bulunan kişiler ise arabadan inmek istemezler. Hatta içlerinden birisi memur olduklarını söyler. Bunun üzerine arama yapmak isteyen polisler, kimliklerine bakarlar ancak arabadaki kişilerin gösterdikleri kimlikler sivil kimliklerdir. Polislerin bu durum karşısında arama kararında ısrar etmeleri üzerine, arabadaki şahıslar "kendilerinin üzerlerinin ve arabalarının aranamayacağını, durumlarından Fatsa Emniyet Amiri Kemal Şahin'in haberli bulunduğunu" anlatırlar.

Arabayı durduran polisler bunun üzerine silahlarını bu kişilere doğrultarak zorla arama yaparlar. Arabada bulunan Dursun Naim İnal'ın üzerinden Browning marka bir ondörtlü tabanca iki sarjör ve 28 mermi, Nihat Can'ın üzerinden bir adet Fransız onlusu ve dokuz mermi, Fevzi Keskin'in üzerinden ise yine ondörtlü Browning ile bir şarjör ve 14 mermi çıkar. Polisler ağızlarına mermi sürülü durumdaki bu silahları faşistlerin üzerinden aldıkları sırada olay yerine Konya polis ekibi ile başlarında geçici olarak Erzincan Emniyetinde görevli komiser Orhan Candan'ın bulunduğu Bolu ekibi gelir. Bu ekipler arabası durdurulan faşistleri kendilerinin aradıklarını söyleyerek Erzincanlı polislerden yakaladıklarını bırakmalarını isterler. Bunun üzerine Erzincan ekibi faşistlerden çıkan silahları göstererek Fevzi Keskin, Dursun Naim İnal ve Nihat Can'ı zorla Ordu polis ekibinin otosuna bindirirler.

Fatsa Emniyet amirliğine gelindiğinde gerek Bolu ekibinin başında bulunan Orhan Candan adındaki komiser gerekse karakolda bulunan diğer polisler **"polis katillerini yakalamıyorsunuz da bizim silahlandırdığımız kişileri yakalıyorsunuz"** diyerek Erzincan polis ekibine cephe almaları Komiser Orhan Candan polis memurlarından birine saldırarak elindeki silah almak ister.

Bu arada amirliğe Fatsa Emniyet Amiri Kemal Şahin gelir. Kemal Şahin yakalanan faşistlere döner, **"Ulan orospu çocukları silahlarınızı yakalatacağınıza bunları tarayıpta yakalanmasaydınız ya"** diyerek çıkışır. Diğer ekiplerde bulunan polislere dönen Kemal Şahin **"bunlar tanımamış, siz niye tanıyıp adamların aranmasına engel olmadınız"** diye konuşur ve sonra Erzincan ekibine şunları söyler:

"Siz bu kişileri yakaladığınız bölgede görevli değildiniz. Sizin hakkınızda görev yerini terk ettiğiniz için muamele yaptıracağım. Bir kısmınız hakkında da rapor tutarak işleme koyacağım. Siz benim adamlarımı yakaladıktan sonra size iyilik yapılmaz."

Erzincan ekibinin kararlı olduğunu gören emniyet amiri bunun üzerine ekipten tuttukları olay zaptını ve yakaladıkları silahları faşistlere teslim etmek kaydıyla olayı unutacağını belirtti. Polisler yaptıklarının kanun ve nizamlara uygun olduğunu savunarak olay zaptını vermeyeceklerini, silahları da faşistlere teslim etmeyeceklerini vurguladılar. Bunun üzerine emniyette bulunan bütün sağcı polisler ellerindeki otomatik silahlara mermi sürerek Erzincan ekibine doğrulttular. Kendilerini tabancalarıyla koruyan Erzincan emniyetinde görevli polisler, askeri bir görevlinin de yardımıyla karakoldan uzaklaştılar.

YÖNETİCİLER ŞİKAYET VE AÇIĞA ALINMA

Bunun üzerine Fatsa'dan ayrılmak zorunda kalan polisler Erzincan'a geri döndüler. Durumu bir telgrafla Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil, Başbakan Süleyman Demirel, Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren, İçişleri Bakanı Orhan Eren'e bildiren polisler önceki gün Erzincan Emniyet Müdürünce açığa alındılar.

YAKALANAN FAŞISTLERIN KİMLİKLERİ

Erzincan Emniyet Amirliğinde görevli polislerin şüphe üzerine sahil yolunda durdurarak arama yaptıkları ve üzerlerinde üç silah bulunan faşistlerin tam kimlikleri şöyle:

Dursun Mehmet İnal; Fatsa ilçesi Yeniyurt nüfusuna kayıtlı Kurtuluş mahallesinde oturur. Hasan oğlu, 1950 doğumlu.

Nihat Can: Fatsa ilçesi Yeniyurt nüfusuna kayıtlı Kurtuluş mahallesinde oturur. Mahmut oğlu 1959 doğumlu.

Fevzi Keskin: Fatsa ilçesi Yeniyurt nüfusuna kayıtlı Kurtuluş mahallesinde oturur Niyazi oğlu 1950 doğumlu.

Bu arada Ordu Emniyet Müdürlüğüne yakın çevrelerdenedinilen bilgiye göre faşistleri içinde yakalandığı Murat marka aracın çalıntı olduğu tespit edildi. Faşistler yakalandıktan sonra aracın ruhsatını vermemek için büyük bir gayret sarfettiler ayrıca arabada yapılan aramada arabanın ruhsatı bulunmadı, ayrıca kullanan faşistin üzerinde de ehliyet çıkmadı.

Silahlı olarak devriye gezen faşistlerden Dursun Naim İnal ve Fevzi Keskin bilindiği gibi birinci operasyon sırasında maskeli muhbir olarak kullanılmışlardı. Faşistler, yapılan yayın üzerine bir ara ortadan kayboldularsa da Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın girişimiyle ve bu kez bellerine ondörtlü tabancalar takılarak Fatsa'ya gönderildiler. Kendisi ile görüştüğümüz bir yetkili arama sırasında Dursun Naim İnal adındaki faşistin diğer silahları ve herşeyini almaların ancak kendi silahını bırakmaları için polislere yalvarmasının kuşkuyu daha da arttırdığını belirtti.

Yetkili ayrıca bu olayla beraber faşistlerin Vali Akkaya ve Emniyet Amiri'nin izni ve girişimiyle sürekli olarak devriye gezdiklerinin de ortaya çıktığına değindi.

Belinde ondörtlü silahla devriye gezerken yakalanan Fevzi Keskin'in ağabeyi Naim Keskin bundan yedi ay kadar önce Fatsa'da devrimcilerin bulunduğu bir kahveyi tarayarak bir devrimciyi öldürmüştü. Fatsa'da düzenlenen "nokta operasyonu" sırasında maskeli muhbir olarak kullanılan Fevzi Keskin'in kendisi de bazı suçlardan aranmaktaydı

FAŞISTLER TUTUKLANDI

Fatsa'da onca gürültüye yolaçan ve Emniyet Amiri açan ve Emniyet Amiri Kemal Şahin tarafından bırakılmak istenen faşistler dün tahkikatı yapan savcı yardımcısı Okay Güngör tarafından nöbetçi hakimliğe sevkedildiler. Faşistler ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Yetkililer yakalanan silahların balistik araştırmasından sonra, Karadeniz'de bir dizi faşist katliamın sorumlularının belirlenebileceğini belirttiler.

Hiroşima katliamı dünya çapında protesto edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hiroşima katliamının 35. yıldönümünde tüm dünyada protesto gösterileri düzenlendi.

ABD'nin 6 Ağustos 1945'te Japonya'nın Hiroşima kentine attığı bombası bir anda yüzbinlerce kişinin ölmesine bir o kadarının da daha sonra sakat kalmasına yolaçmıştı. Üç gün sonra da Nagazaki kentine atılan ikinci bir Amerikan atom bombası yine 100 bini aşkın insanın ölümüne neden olmuştu.

Hiroşima katliamının 35. yıldönümünde başta Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm dünyada büyük protesto gösterileri, mitingler ve konferanslar düzenlendi. Hiroşima kentinde 35 yıl önce dün atılan atom bombasının küçük bir çocuğa isabet ettiği yerde, onbinlerce kişi toplanarak bir dakikalık saygı duruşunda bulundu ve ölenlerin anısına dua edildi. Hiroşima Belediye Başkanı da uluslararası barış çağrısını içeren bir konuşma yaptı.

Bu arada Hiroşima'da önceki gün başlayan atom bombasının ve nükleer silahların yasaklanması konulu konferans dün de devam etti. Bu konferansa 25 ülkeden 100 delege katılıyor.

Tüm dunyada nükleer silahların yasaklanması ve uluslararası barışın sağlanması için toplantılar ve yürüyüşler düzenlenirken Vietnam Komünist Partisi, katliamın yıldönümü dolayısıyla yayınladığı bir bildiride, "Bu sebepsiz cinayetin 35. yıldönümünde ABD ile Japonya arasındaki askeri ilişkilerin sıkılaşmasına" dikkat çekerek Japonya'nın Amerikan desteğiyle büyük ve modern bir savaş sanayii geliştirdiğini ileri sürdü. Vietnam Komünist Partisi Japonya'nın bugün Amerika'nın onayı ve desteğiyle Güneydoğu Asya'da emperyalizmin bekçiliği görevini üstlendiğini bildirdi.

"Çıkartılmak istenen yasalar bunalımları daha da arttıracak"

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Adana Milletvekili ve Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, Millet Meclisi'nden çıkarılması konusunda üzerinde anlaşmaya varılan baskı yasaları konusunda, "Çıkartılmak istenen yasalar, bunalımları daha da artıracaktır" dedi.

Hükümetin Anayasa'yı çiğnediğini vurgulayan Tarhan, ülke yonetiminde halk yerine halkı soyanların söz sahibi olduğunu söyledi.

Nedim Tarhan'ın baskı yasaları konusunda sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

1— Anayasamızın öngördüğü "sosyal devlet" anlayışı bugüne dek hayata geçirilmemiştir. Sosyal eşitsizlikleri giderici toplumsal içerikli yasalarla, anayasamızda öngörülen toprak reformu, vergi reformu vb. gibi temel reformlar yapılmamıştır. Devlet olanakları belirli kişilere kullandırılmış, halkımız ise milli gelirden yeterli payı alamamıştır. Yapılan ikili anlaşmalarla dışa bağımlılık artırılırken, IMF, AET, OECD. gibi uluslararası tekellerin dayatması ile sömürü düzeni geliştirilmiştir.

Bu gerçeği gören işçiler, yoksul köylüler, gençler, aydınlar anayasal haklarını kullanarak sömürü ve baskı düzenine "hayır" demektedirler. Uluslararası tekellerle, onların yerli işbirlikçileri ise çarpık kapitalist sistemi ayakta tutabilmek için özgürlükleri kısmayı çıkar yol olarak görmektedirler. Zaten sınırlı olan özgürlükler kullandırılmaz ise "susan" bir toplum yaratılır ve bizde istediğimizi yaparız demektedirler. Bu amaçla anayasamızı lüks gören anlayış anayasa değişikliklerini olağanüstü hal yasasını, sıkıyönetim yetkilerini genişleten yasaları dayatmak istiyorlar. Böylece olayların nedeni sosyal adaletten yoksun, çarpık kapitalist düzen iken özgürlükler ve demokrasi gösterilmek isteniyor. Özgürlükler kısılır, demokrasi askıya alınır, insanların yaşama hakkı ellerinden alınır ise her şey düzelir deniliyor.

Olayların nedeni bugüne dek izlenen yanlış ekonomi politikadır. Bu nedenle "özgürlükleri" kısıcı yasal önlemler yerine 'özgürlükleri' genişletici, anayasamızın öngördüğü temel reformları hayata geçirici ve "sosyal devlet" anlayışını gerçekleştirici önlemler alınmalıdır. Bu durumda parlamenmtonun görevi ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımların nedenlerini gerçekçi bir şekilde saptavarak bu sorunları gidericiyasalarıbir an önce çıkarmaktır. Siyasal partiler bu zeminde birleşmelidir. Parlamento bu amaçla işler hale getirilmelidir. Aksi takdirde çıkartılması düşünülen ya da istenilen yasalar sorunları çözümleme yerine, bunalımları daha da çok artıracaktır. Bu nedenle gerçekçi olmadığına inandığım, halk yararına olmayacağına inandığım yasaların çıkartılmasını uygun bulmuyorum.

2— Daha öncede belirttiğim gibi, bugünkü sistemin bunalımına neden olarak özgürlükler, demokrasi ve insan hakları görülüyor. Bu amaçla mevcut hükümet ve onların savunduğu çevreler anti-demokratik yasalarla anayasamızda öngörülen temel hak ve özgürlükleri sınırlamayı ya da ortadan kaldırmayı amaçlamaktadırlar. Kendi bunalımlarının yükünü emekçi kitlelerin omuzun yüklemek istemektedirler. Hükümetlerin görevi anayasamızda öngörülen hükümlerin hayata geçmesini sağlamaktır. Ama işbaşında bulunan hükümet lüks bulduğu anayasamızda öngörülen hükümleri ihlal etmektedir. Canının istediği biçimde yorumlamakta ve uygulamaktadır. Açıkça anayasamızı çiğnemektedir. Anayasa'ya saygınlığı olmayan bir hükümetin anayasal özgürlükleri sınırlamak istemesi doğal sayılabilir. Asıl bizim görevimizin ne olduğudur. Tüm demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin ve devrimcilerin görevi, anayasamızın sağladığı özgürlüklere sahip çıkarak geliştirmek ve demokrasiyi kökleştirmektir. Bu alanda başarı ise tüm demokrasi ve barış güçlerinin birlikteliğinden geçer.

ÖCAL'IN GÖRÜŞÜ

CHP Ankara Milletvekili Selahattin Öcal da sorularımıza aşağıdakiyanıtı verdi

"Bu yasalarda anti-demokratik hükümler vardır. Ancak Cumhuriyet Halk Partisi daha partiler komisyondan itibaren bunlara karşı çıkmıştır. Anti-demokratik hükümlerin yasalarda yer almamasına özen göstermektedir. Bu hükümlerin yasalaşmaması için elinden geleni yapacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi anti-demokratik hüküm ve yasalara evet demez ve de demeyecek olan bir partidir. Örneğin: Bir DGM ve olağanüstü hal yasasına temelden karşıyız ve sonuna kadar da karşı olacağız."

Et tüketiminde

(Baştarafı 1. Sayfada)

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre ise şehirlerdeki et üretiminin % 40'ı kaçak kesimle yapılıyor. Önemli sağlık sorunları yaratan bu yolun, denetimsizlikler nedeniyle ileri boyutlara varabilmesi olası.

1970'li yıllarda yılda ortalama 112,5 bin ton gövde et ihraç edildiği belirtilen araştırmada, ihracatın % 16'sının resmi kanalla, % 84'ünün ise kaçakçılık yoluyla yapıldığı ileri sürüldü. Sözkonusu araştırmaya göre 1970-1977 yılları arasında hayvan kaçakçıları bu yoldan 366 milyon dolar sağlarken 1979'daki gelirleri ise 49 milyon doları aştı.

Yüksek Hakimler Kurulu, Ali Yurtaslan'ın "itiraf"larını ihbar kabul ederek soruşturma açtı

ANKARA (ANKA)

AydınlıkGazetesi'nde yayınlanan ÜGD Hukuk Masası Başkanı Ali Yurtaslan'ın "İtirafları" Yüksek Hakimler Kurulunca ihbar kabul edilerek soruşturma açıldı.

Gazeteye başvuran Yüksek Hakimler Kurulu yetkilileri, Yurtaslan'ın itirafının suretlerini istediler. Soruşturmanın sağlığı açısından gazetede açıklanmayan isimleri de içeren belgelerin Yüksek Hakimler Kurulu'na verilmesinden sonra, ilgili bölümlerce atanan müfettiş-hakimlerin, dosyalar üzerinde çalışmaya başladıkları öğrenildi.

Ali Yurtaslan'ın Aydınlık'ta yayınlanan itirafında, Ankara'da görevli bazı hakimlerin, yatakta kızlarla resimlerini çekmek suretiyle şantaj ve benzeri yollarla MHP lehinde karar almaya zorlandıkları, bazı hakimlerin ise MHP ile aynı görüşte oldukları için faşist sanıklara yardımcı oldukları belirtilmistir.

Maraş faşist katliamı ile ilgili karar açıklanıyor

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş'ta 1978 yılı Aralık ayının sonlarında meydana gelen yüzlerce yurttaşın ölümüne, yüzlerce yurttaşın da yaralanmasına neden olan faşist katliamla ilgili kararın yarın açıklanması bekleniyor.

Yüzlerce yurttaşın faşistler tarafından vahşice katledilmesi olayı ile ilgili olarak 476'sı tutuklu olmak üzere toplam 835 sanık yargılandı. Yargılanan sanıklardan 275'inin idamı isteniyor.

Adana Kapalı Spor Salonu'nda 4 Haziran 1979 günü başlayan Kahramanmaraş katliamı davasından halen 476 sanık tutuklu bulunmaktadır. Duruşmalar sırasında üç sanık ölmüş, üç sanık kaçırılmış, bunlardan ikisi daha sonra yakalanmıştı.

Tarihin en çok sanıklı davalarından biri olan Kahramanmaraş faşist katliam davası duruşmasında yaklaşık 4 bin tanık dinlendi. Yerel mahkemelerde ise 843 kişinin ifadelerine başvuruldu. Bu arada duruşma tutanak sayfasının da 10 binin üzerine çıktığı belirtildi.

Haklarında idam cezası istenen 275 sanık arasında 9 kadın bulunurken, yaşları 18'den küçük olan 8 sanık hakkında da verilecek cezanın hafifletilmesi beklenmektedir.

OLAY NASIL OLMUŞTU

Kahramanmaraş'ta 19 Aralık 1978 günü gecesi Ülkücü Gençlik Derneği çaycısı Ökkeş Kenger ve muhasebeci Mustafa Tecirli "Güneş Ne Zaman Doğacak" filminin oynatıldığı Çiçek Sinemasına dinamit attılar. Bu sırada içerdeki patlamanın hemen ardından sinemanın damına dinamit atmak için Yunus İlhan adlı faşist bekliyordu. Yunus İlhan'ın attığı dinamit, fitilinin ateş alması nedeniyle patlamadı. Olayın ilgi çeken yönü filmi seyredenlerin sağ görüşlü kişiler oluşuydu Üstelik "Güneş Ne Zaman Doğacak" adlı film, faşist ideolojiyi övme amacıyla çevrilmişti ve yönetmeni de MHP'li olarak bilinen Mehmet Kılıç idi. Faşist katiller önceden planladıkları katliamı gerçekleştirmek için sinemanın bombalanmasını fırsat bildiler. Bombalamanın hemen ardından sinemadan çıkan faşistler başta CHP İl Binası olmak üzere kentte ilerici, demokrat olarak bilinenlerin işyerlerini ve evlerini tahrip ettiler.

21 Aralık günü MHP'liler tarafından öldürülen iki öğretmenin cenazelerinin kaldırılması sırasında çevre il ve köylerden de gelenlerin katılımıyla kalabalık bir grup MHP'li cenaze kaldıranlara saldırdı. Güvenlik kuvvetlerinin ve askerlerin müdahalesine rağmen olayların yatıştırılamadığı gözlendi. 1500 kişilik bir grup, genellikle sol görüşlülere ait işyerlerini tahrip etti ve kendilerini takip eden polis otolarının cam ve farlarını kırdı. Ancak üzerinde MHP'nin amblemi olan üç hilal ve MHP yazısı bulunan dükkanlara dokunmadılar.

Daha sonraki günlerde camilerde yapılan "Müslüman din kardeşlerinin öldürüldüğü, bunları "Komünistlerin" vurduğu, bu din kardeşlerinin kanlarının yerde kalmaması gerektiği" biçiminde iddialarla halkı "cihada davet" eden faşistler 23-25 Aralık 1978 günlerinde MHP'li olmayanlara ve özellikle de Alevi yurttaşlara saldırarak insanlık dışı eylemlerini gerçekleştirdiler. Bilindiği gibi, bu olayları takip eden 26 Aralık 1978 günü de Kahramanmaraş İli dahil 13 ilde sıkıyönetim uygulamasına geçildi.

Bu insanlık dışı katliamı gerçekleştirenlerin ellerinde MHP'nin amblemi olan "üç hilalli" bayrakların olduğu saldırıları esnasında "Milliyetçi Türkiye" "Katil Ecevit", "Kanımız aksa da zafer İslamın" ve "Komünistler Moskova'ya" sloganlarını bağırdıkları ve üzerinde üç hilal ve MHP rumuzu bulunan dükkan ve evlere dokunmadıkları. zamanın Emniyet Müdürü Kamuran Korkmaz ve diğer görgü tanıklarının ifadelerinden anlaşılmıştı. 'Komünist' diye saldırdıkları, duvara çiviyle çarmıha gerer gibi çaktıkları, gözlerini oydukları insanların çoğu ise, genellikle kendini savunamayacak kadar yaşlı yurttaşlar, ne olup bittiğini kavrayamayacak kadar küçük yaştaki bebeler (ana rahminde olanlar da dahil!) ve gözleri önünde eşleri-oğulları-bebeleri katledilen kadınlardı. Faşist saldırganların öldürdüğü insanlar arasında suçu yalnızca Alevi olmak veya seçimlerde CHP'ye oy vermek olan kişilerde bulunuyordu.

Kahramanmaraş Valisi Tahsin Soylu ve Emniyet Müdürü Kamuran Korkmaz, daha sonra yaptıkları çeşitli açıklamalarla olayları başlatan ve yürütenlerin Büyük Ülkü-Derneği ve MHP'li bir milletvekilinin oğlu olduğunu belirttiler. Vali Tahsin Soylu'nun İçişleri Bakanlığı'na çektiği 18 Nisan 1978 gün ve 1376 sayılı yıldırım telsiz mesajında 'Patlama olayının BÜD'-ce planlandığı, emir ve silah temin eden kişilerin MHP K.Maraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın oğlu Avukat Edip Özbaş ile BÜD eski Başkanı Ali Haydar Yangın olduğu, adı geçenlerin silahları dernek adına aldığı" belirtilmişti.

Ayrıca Çiçek Sineması'nın bombalanması olayını gerçekleştirenlerden Yunus İlhan'ın Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı Tayyar Argün Paşa'nın önünde yaptığı bir itiraf da söz konusudur. Tayyar Argun Paşa'nın ve diğer bazı subaylarında imzası bulunan "Olay Zaptı"ndan bazı alıntılar gerçekleri daha bir su üstüne çıkarmakta : Y.İlhan'ın "Ağlayarak kendisini bu eyleme Ökkeş Kenger'in ittiğini, sinemaya dinamit atanın ve Kale Yolunda sinemanın damına atması için dinamit verenin Ökkeş Kenger olduğunu" söylediğinin yazılı olduğu zabıtta daha sonra Ökkeş Kenger'le ilgili olarakda Ö. Kenger'in "..kendilerinin olayları sadece bir kargaşa çıkması için planladıklarını, böyle sonu bir katliama kadar varacak bir olaylar zinciri yaratmayı düşünmedikleri" belirtiliyor.

16 Nisan 1979 tarihinden 16 Temmuz 1980 tarihine kadar Adana Kapalı Spor Salonu'nda sürdülen K.Maraş faşist katliamı davası sanıklarını MHP'li avukatlar savundu. Yüzlerce yurttaşın ölümüne neden olan faşistlerin suçsuz olduklarını savunan avukatlar arasında MHP Adana eski İl Başkanı Av. Hülagü Balcılar MHP eski Merkez İlçe Başkanı Özdemir Akın ile AP Adana İl Başkanı Av. Metin Tolay bulunuyordu. Kitle katliamı yaratan faşist sanıkların tahliye edilebilmesi için adaleti yanıltmaya çalışan bu avukatların uğraşıları sağduyu sahibi hakim ve savcıların tutumlarıyla duruşmanın ortalarında boşa çıktı.

Dava duruşmalarının görüldüğü günlerden birinde, idamlık sanıklardan Metin Özcan mahkeme heyetinin kendisi ve arkadaşlarını tahliye etmemesi üzerine hakimlere bağırıp çağırdı. Bu davranış üzerine kendisine 10 gün hücre cezası verildiği kararı okunurken sanık avukatlarından Metin Tolay duruşma salonunu terketmeye başladı. Başkan, kendisine seslenerek, yerine oturmasını ihtar etti. Av. Tolay ise verilen hücre cezası kararını protesto için bu harekete başvurduğunu söyledi. Bu sözler MHP'li sanıkları harekete geçirdi. Başını yine Ökkeş Kenger, Yunus İlhan ve Mustafa Özdemir'in çektiği sanıklar ayağa fırlayarak yurtsever Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'na ve bazı tanıklara saldırdılar. Bu davanın sanıklarından Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır, 20 Ocak 1980 tarihinde tutuklu bulundukları Adana Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırıldılar. Bu iki sanık 9 Haziran 1980 tarihinde K.Maraş İmam Hatip Lisesi önünde 2 polise silahlı saldırıda bulunan saldırganların sonucu aynı olaya katılan diğer 4 faşistle birlikte yakalandılar. Yunus İlhan, K.Maraş katliamı duruşmasında müdahil avukatlara saldırıda bulunanlardandı. Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu, K.Maraşkatliamının müdahil avukatlarından olup Yunus İlhan'ın saldırısına uğramıştı. Kendisi Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır'ın kaçmasından bir süre sonra Şubat 1980'de silahlı iki faşistin saldırısına uğrayarak öldü.

Bazı çevrelerce duruşmaları uzatmak, duruşmalara giren yurtsever avukatları sindirmek ve devrimci tanıkları yıldırmak amacını güttüğü biçiminde değerlendirilen bu cinayete daha sonra bir yenisi eklendi. Kahramanmaraş davasına müdahil avukat olarak giren CHP Adana İl Başkanı Av. Ahmet Albay Nisan 1980'de uğradığı saldırı sonucu Mayıs 1980'de yaşamını yitirdi.

Faşist saldırı ve baskılara karşı ilerici, devrimci ve demokrat hukukçular savunmalarını ve yargılamalarını herşeye karşın sürdürdüler. Bu durum ise başta MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş olmak üzere bazı çevreleri tedirgin etti. Sanık avukatlarının, sanıkların ve MHP'nin tedirginliği sürerken, son karar gününe yaklaşıldı.

Sorgulaması, tanıkların dinlenmesi, olay yerinde keşif yapılması için birbuçuk yılın geçtiği Kahramanmaraş faşist katliamı ile ilgili davanın yarın sonuçlanması bekleniyor. Bundan önceki duruşmada, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi, heyeti yarın yapılacak duruşmada kararın okunacağını açıklamıştı.

Maliye Bakanı hakkındaki

(Baştarafı 1. Sayfada)

la çöküntüye sürüklediği" belirtilerek, uygulanan çağdışı modelle ekonomik bunalımın yoğunlaştığı, halkın yoksullaştığı, işsizliğe açlığa mahkum edildiği vurgulandı ve "Durdurulacak denen enflasyon büsbütün artarken enflasyonun faturası işçilere memurlara emeklilere, köylülere ödettirilmektedir" denildi. Planlı dönemin başından beri ilk kez bu yıl ulusal gelirde önemli bir gerilemenin söz konusu olduğu kamu ve özel sektör yatırımlarının büyük ölçüde durduğu, işsizliğin görülmemiş boyutlara ulaştığı, görüşlerine yer verilen gensoru önergesinde, hükümetin çimentodan motor, dövme-döküm ve yem fabrikalarına kadar birçok projeyi 1980 programından çıkardığı anlatıldı. Önergede, bütçe uygulamasının en tehlikeli dönemini yaşadığı KİT'lerde üretim ve yatırımların sürdürülmediği, birikmiş bütçe ödemelerinin 50 milyar liraya ulaştığı ödenmemiş işçi haklarının ise 10 milyar lirayı aştığı kaydedilerek hükümetin izlediği politika geregi milyonlarca üreticiye kasıtlı olarak ürün bedellerinin karşılığını ödemediği ifade edildi.

Faizlerin serbest bırakılmasıyla köylü, esnaf, küçük-orta sanayici için kredi maliyetlerinin yükseldiği ve bu kesime yeni darbeler indirildiği bildirilen önergede bankalarla, bankerler arasındaki anlamsız rekabet nedeniyle ekonominin geleceğinin tehdit altına alındığı vurgulandı.

Önergede, bu konudaki görüşler şöyle açıklandı:

"Hükümet buna seyirci kalmakta "isimsiz mevduat' uygulamasıyla serveti kazancı devlet denetiminin dışına çıkarmakta, vatandaşı vergi kaçakçılığına zorlamaktadır. Kaçak servetin yasallaştırılması terörün maddi kaynaklarda beslenmesini de kolaylaştırmaktadır."

IMF ile yapılan üç yıllık anlaşmayla ekonominin geleceğinin dışarıdan yönlendirilmesinin kabul edildiği belirtilen önergede. Merkez Bankası'nın yetkilerinin özel bankalara devredildiği ifade edildi. Altı aylık dönemdeki fiyatların yüzde 61.5 arttığı, bu nedenle Türkiye'nin güçlülerin, güçsüzleri ezdiği bir ekonomik kargaşaya itildiği anlatılarak gensoruda şöyle denildi:

"Terördeki tırmanışa da hız katan bu gidiş, ekonomik ve toplumsal bunalımı patlama noktasına götürebileceği gibi, ekonomimizde onarılması güç yıkıntılara neden olacaktır."

CHP GRUBU BASKI YASALARINI GÖRÜŞTÜ

Bu arada CHP Ortak Grubu dün 5 baskı yasasını görüşmeye devam etti ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda değişiklik öngören tasarıyı ele aldı.

Yaklaşık 50 üyenin yasa tasarısının tümü üzerine yaptığı konuşmalardan sonra tasarılar parti içi komisyonca daha önce belirlenen biçimiyle aynen kabul edildi.

CHP Ortak Grubunda yasa tasarıları üzerinde görüşlerini açıklayan üyelerden bazıları bu yasalarla toplumsal çatışmaların önlenemeyeceğini söylediler. Toplumsal çatışmaların önce nedenlerini bulmak gerektiğini bildiren bazı üyeler, çıkartılması konusunda ısrarla üzerinde durulan baskı yasalarıyla sonuça gidilemeyeceğine aksine daha çok sorunlar doğabileceğini ifade ettiler.

Bu olayların kaynağının AP'nin bugüne dek izlediği ekonomik, sosyal ve eğitim politikasından kaynaklandığını belirten bazı üyeler AP'nin sorunu çözümlemek amacıyla önce kendisinde olan bu yanlışı görmesi gerektiğini bildirdiler.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

yangına körükle gitmiştir. İşte 25 Ocak kararlarının temelinde ki asıl bozukluk budur.

Gerek Türkiye ve gerekse İngiltere hatada direniyorlar... İki ülke hesabınada üzülünecek bir konu... Üretim yapılarını planlı ve işçinin katıldığı demokratik planlı bir ekonomiyle düzeltmek varken, uydurma reçetelere boyun eğmeyi anlamak sınıfsal çıkarları hesaba katmazsak çok zor... Ama "sınıfsal çıkar" bunun sonucu olan "sınıfsal inat" gözönünde bulundurulunce her şey anlaşılır...

İtalya'daki faşist

(Baştarafı 1.Sayfada)

at süreyle bir genel direniş yaptılar.

Cenaze torenine kalabalık halk kitleleri Başbakan Francesco Cossiga, kabine bakanları ve milletvekilleri katıldı. Katliamda ölen 56 kişinin cenazesinin aileleri tarafından özel olarak çeşitli şehirlerde toprağa verileceği bildirildi.

Olay dünya çapında tepkilere yolaçtı. İtalya'da kilise ve siyasal kuruluşlar katliamı kınadılar. Bu arada İtalya'nın faşist partilerinden biri olan İtalyan Sosyal Hareket Partisi bir açıklama yaparak ülke çapında sıkıyönetim ilan edilmesi gerektiğini belirtti.

İtalya'da Bologna katliamını gerçekleştiren faşistlerden biri dün Fransa'nın Nis kentinde tutuklandı. Mario Affatigato adlı faşist 1974 yılında "İtalicus katliamı"na karışmak nedeniyle tutuklanmıştı. Tutuklu bulunduğu cezaevinden geçtiğimiz yıl firar eden Affatigato firarı sırasında iki polisi de öldürmüştü.

Affatigato adlı faşist 1974 yılında Bologna yakınlarında bulunan bir treni bombalamak suçuyla ölüm cezasına çarptırılan Mario Tuti'ye yardım etmek nedeniyle üç yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. 1978 yılından beri aranmakta olan Affatigato hakkında uluslararası tutuklama emri çıkarılmıştı.

Bologna solcu adayların en fazla oy aldıkları kent olarak İtalya'da faşistlerin sindirme amacıyla kitle katliamlarına hedef olmuştur. Mussolini zamanındaki "kara gömleklilerin" mirasçısı olduğunu iddia eden "Kara Çeteler" (NAR) adlı faşist örgüt İtalya'da gerçekleştirilen birçok kitle katliamının sorumlusudur. Bu katliamların en büyüklerinden olarak değerlendirilenlerin sayısı 1969'dan bu yana 10'u bulmaktadır.

1969 yılında Milano'nun Piazza bölgesinde patlatılan bomba 16 kişinin ölümüne yolaçtı. 1974'de ise iki büyük bombalı saldırı düzenlendi. Biri İtalicus trenini hedefleyen bu katliamda 12 kişi hayatını kaybetti. İkincisi kuzey kenti Brescia'da 9 kişinin ölümüne yolaçtı. Bu saldırıların ardından faşist "Kara Çeteler" yaptıkları açıklamada "Nazizmin yaşatıldığını, Berlin'de Nazi bayrağının yere düşmediğini" belirttiler.

Meşru müdafaa

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin gerekli önlemleri almaması halinde faşistler ve katliamları karşısında meşru müdafaa yapacaklarını kamuoyuna duyurdaklarını açıkladı.

CHP Pozantı İlçe Gençlik Kolu Başkanı Faruk Köroğlu'nun basına yaptığı açıklama aynen şöyle'

"Meşru müdafaa halinde olan halk terörist değildir." Bugün ülke çapında faşist terör eylemleri alabildiğine yoğunlaştırılıyor. Özellikle anti-faşist insanlar ve örgütlere saldırılar artmakta katliamlar düzenlenmektedir. Bu olayların failleri bulunmamakta, bulunanlarda cezaevlerinden kaçırılmaktadırlar. Böylece faşişt militanlara cesaret verilmektedir.

Adana ili Pozantı ilçemizin Tekir yaylasında Adana İl Genel Meclisi Üyesi İbrahim İnce ve arkadaşı Sefa Şen'in öldürülmesi, Sibel'in yaralanması, CHP'lilere artan faşist saldırıların bir kanıtıdır.

İlçe yöneticilerinin uyarılmasına rağmen Pozantı yöresinde hiç bir önlem almamışlardır. Kaymakam Vekili, Tekir Yaylasının faşist militanların eğitim kampı haline getirildiğini bile bile olaylara seyirci kalmaktadır. CHP Pozantı örgütü olarak Adana Valisi'nin bu faşist katliama karşı tavrını beklemekteyiz.

Adana Valisi olay hakkında hiç bir açıklama yapmazsa ve gerekli önlemleri almazsa faşistler ve katliamlar karşısında meşru müdafaa yapacağımızı kamuoyuna duyururuz."

Karakaş: Parlamento çalışmazsa bu durum ülkeyi bazı arayışlara sevkeder

ANKARA(DEMOKRAT)

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, parlamentonun düzenli ve sağlıklı çalışması için başkanlık divanının parlamenterlere bir iyi niyet mektubuyla çağrıda bulunduğunu açıkladı. Karakaş, dün düzenlediği basın toplantısında bir soru üzerine de, Türkiye'de partiler demokrasisi bulunduğunu belirtti ve "parlamento çalışmazsa, bu durum ülkeyi rejim konusunda bazı arayışlara sevkeder" şeklinde konuştu.

Karakaş, Genel Kurul kapısına kadar gelen milletvekilinin partisinin etkisiyle genel kurula giremediğini belirttiği konuşmasında asıl sorumluluğun siyasi partilerde olduğunu ve seçim kanununun milletvekillerini partiye bağımlı hale getirdiğini savundu.

Cahit Karakaş, 22 Marttan bu yana TBMM'de 95 birleşim yapıldığını bu birleşimlerde 112 seçim turu atıldığını 2 de sıkıyönetim tezkeresi görüşüldüğünü kaydetti.

Karakaş, aynı süre içinde Millet Meclisinin ise, yaptığı 55 birleşimden sadece 3'ünde çoğunluk sağlandığını bu birleşimlerde de gensoru önergesinin görüşüldüğünü vurguladı. Karakaş, meclisin sağlıklı ve düzenli çalışması için siyasi parti grup yöneticilerine, parti liderlerine ve parlamenterlere gönderdikleri iyiniyet mektubundan başka yapacakları bir şey olmadığını söyledi.

Karakaş, milletvekillerinin yolluklarının kesilmesi uygulamasının ise bir sonuç vermeyeceğini bildirdi.

Bu arada, beş baskı yasası tasarısı üzerinde çalışmalarını sürdüren partilerarası komisyonun dün yaptığı toplantıda 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda öngörülen değişiklik tasarısının bir çok maddesinde anlaşma sağlandığı bildirildi. Üzerinde anlaşmaya varılan maddelerin bazıları şöyle: Sıkıyönetim, Anayasa doğrultusunda yayın yapmayan her türlü gazete, dergi, kitap, bildiri, pankart, broşür, plak ve bantlara el koyabilecek ve bu yayınları basan matbaalar ile plak ve bant üreten işyerlerini kapatabilecek.

Sıkıyönetim, mevcut sendikaların irade beyanı ve referandum gibi faaliyetlerini yasaklayabilecek.

İzne bağlı olan her türlü toplantılar gözetim altında tutulacak, gerektiğinde her türlü kuruluşun çalışmaları durdurulacak veya izne bağlanacak.

Sıkıyönetim ilanına gerekçe olan gelişmelere ilişkin suçlardan sıkıyönetim ilanından en çok üç ay önce işlenmiş olanlarla, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla ortak veya genel amaç birliği bulunan suçlar, ne zaman işlenmiş olurlarsa olsun, sıkıyönetim bölgeleri dışında işlenmiş olmalarına da bakılmaksızın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde ele alınacak.

Türkeş

(Baştarafı 1. Sayfada)

tar yemeğinde çeşitli konular üzerinde görüş alış verişinde bulunuldu.

İlçe yöneticilerinden bilgi alan Alpaslan Türkeş, geceyi İstanbul'da geçirdikten sonra dün sabah Ankara'ya döndü.

Mersin

(Baştarafı 1. Savfada)

kırıcı sözler söylediler.

Konuyla ilgili olarak bilgi veren Vali Fahri Öztürk, olayın yanlış yorumlandığını belirterek, polislerin tutuklanan arkadaşlarını korumak amacıyla Adliye'ye gittiklerini öne sürdü. Vali, Emniyet Müdürü'nün Ağır Ceza Mahkemesi üyelerinden özür dilediğini de bildirdi.

Mersin Cumhuriyet Savcısı Behiç Bal ise, olayı doğrulayarak, şunları söyledi:

"Maalesef olay doğrudur. Emniyet Müdürü hakimlerden özür diledi. Ancak biz yasalar neyi gerektiriyorsa onu yapacağız. Durumu Bakanlığa ilettik. Soruşturma açmamız Bakanlığın iznine bağlı. Mersin Savcısı olarak Adliye'nin manevi şahsiyetini korumak durumundayız"

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı 2264/241

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurları mız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Şahlığın yıkılmasından sonra halk kendi yönetimine sahip çıkıyor

İran'da kırsal alanlarda köylü konseyleri oluşturuluyor

Diktatörlüğün yıkılmasında Humeyni'yi aktif olarak destekleyen azınlık milliyetleri yeni iktidarın toprak reformuna girişmemesi nedeniyle yavaş yavaş Humeyni rejimini desteklemekten vazgeçtiler

● Şah diktatörlüğünün yıkılmasından sonra, Humeyni rejimi resmi bir toprak reformuna girişmeyince, özellikle azınlık milleyetlerin egemen olduğu yörelerde halk, devrimci unsurların da katılımıyla toprak ağalarına karşı mücadeleyi başlattı.

● Bazargan Hükümeti'nin çekilmesinden sonra, köylü eylemlerinin iyice yaygınlaşması karşısında, devrim konseyi yakında toprak reformu yapılacağını bildirmek, köylülerin sabırlı olmalarını istemek zorunda kalıyordu. Ancak aradan aylar geçmesine karşın bu konuda hala somut bir ilerleme yoktur

● BUGÜN TÜRKMEN SAHRA'NIN MERKEZİ OLAN KÜMBETİ KAVUS'DAKİ "STAD"DENİLEN GENEL ŞURÂNIN ALTINDA, YAYGIN KÖYLÜ ŞURÂLARI YER ALMAKTADIR. BU ŞURÂLARDA HALKIN FEDAİLERİ GRUBUNUN ETKİN OLDUĞU GÖZLENMEKTEDİR. BU YIL BAŞINDA DEVRİM MUHAFIZLARININ TOPRAK AĞALARININ DESTEĞİNDE BAŞLATTIĞI SALDIRILAR PÜSKÜRTÜLMÜŞ TÜRKMEN SAHRA'DAKİ DURUM YARI YARIYA MEŞRULAŞMIŞTIR.

İRAN'DA DEVRİMDEN ÖNCE TOPRAK MÜLKİYETİ

Toprak Parçasının Büyüklüğü	Mülk Sahibi Aile Sayısı
200 hektardan fazla	1 300 (Aristokrasi üyeleri de dahil)
51-200 hektar arası	44 000 (Hemenhepsi kentlerde)
11-50 hektar arası	600 000 (Çoğu kentlerde)
3-10 hektar arası	1 200 000
3 hektardan az	1 000 000
Topraksızlar	700 000

Gösildiği gibi Şahlığın yıkılmasından önce İran'da mülk sahibi ailelerin % 0.3'ü 200 hektardan az toprağa sahipken % 30'unun ise 3 hektardan az toprağı vardı.

İran devriminin 11-12 Şubat 1979'da genel silahlı ayaklanma ile monarşist diktatörlüğe son vermesinden, Şah'cı devlet aygıtının çözülmesi sonucu merkezi denetimin azalmasından, ordunun önemli bir budanmadan geçirilerek, üst kademelerin tasfiyelerle alt düzeylerin ise yaygın firar ve ayrılmalarla zayıflamasından sonra, kırsal kesimde de köylülerin toprak mücadelesi vermesi için daha elverişli bir ortam doğdu.

İslam Devrim Konseyi içindeki hiziplerin birbirleriyle çekişmeleri, ulusal sorun karşısındaki olumsuz tavır ve yer yer feodal toprak sahiplerinin İslam Devrim Komiteleri ve devrim muhafızları ile bağlantı kurmaları ve hatta bunlar içinde etkin olmaları sonucu, şimdiye dek resmi bir toprak reformuna gitme yolunda adımlar atılmadı.

Bu nedenle özellikle İran'daki azınlık milliyetlerin egemen olduğu yörelerde, halk devrimci unsurların da katılımıyla toprak ağalarına karşı mücadeleyi kendisi başlattı, merkezi iktidarın zayıf düşmüş olması bu mücadelelerin önemli başarılara ulaşmasını sağladı. Toprak ağalarının kovulması yanında, yerel iktidar organları, köylü konseyleri oluşturuldu. Bu gelişmenin en önemli örnekleri Kürdistan ve Türkmenistan'da gözlenmektedir. Bu iki yörede Şahlık yanlısı toprak ağalarının toprakları bölüşülmüş, yerel yönetim organları olarak köylü konseyleri (şuralar) yaygın bir işlerlik kazanmıştır. Bugün Tükmen Sahra'nın merkezi olan Kümbeti Kavus'daki *Stad* denen genel şuranın altında, yaygın köylü şuraları yeralmaktadır. Bu şuralarda Halkın Fedaileri grubunun etkin olduğu gözlenmektedir. Bu yıl başında Devrim Muhafızlarının toprak ağalarının desteğinde başlattığı saldırılar püskürtülmüş, Türkmen Sahra'daki durum yarı yarıya meşrulaşmıştır.

Kürdistan'daki halk şuralarında ise bütün siyasetlerin yeraldığı, bu şuraların tüm halka açık toplantılarda her konuyu tartıştığı bildirilmektedir. Kürdistan'da topraklarını yitiren toprak ağaları ise Devrim Muhafızlarının da desteğiyle Müslüman Peşmergeler adı altında örgütlenmeye gitmektedirler.

Bu azınlık milliyetlerin yaşadığı yörelerde büyük toprak sahipleri çok kez İslam adına Devrim Muhafızlarını örgütlemişlerdir. Kürtlerin ayrılıkçı taleplerde bulunmamalarına karşın, toprak sorununu devrimden hemen sonra çözmeye yönelmeleri, Bazargan hükümetinin derhal müdahalede bulunmasına yolaçmıştı. Bazargan, "Kürtler toprağa elkoyunca, ordu müdahale etti"demişti.

TOPRAK İŞGALLERİ

İran'daki egemen ulus Farsilerin yaşadığı yörelerde de toprak işgalleri ve ağaların kovulması yaygınlaştı. Yerel İslam komitelerine bağlı Devrim Muhafızları birçok yörede köylülerin bu eylemlerini desteklediler. Liberal burjuvazinin denetimindeki Mehdi Bazargan hükimeti ise mart 1979'da "mülkiyet hakkına" saygılı olduğunu belirtiyor, toprak sahiplerinden hükümetin haklarını kesinlikle destekleyeceğinden emin olmalarını istiyordu.

Bütün bu açıklamalara ve geçici devrim hükümetinin tavrına karşın ordunun Devrim Muhafızlarının kararsızlığını sezen, merkezi iktidar içindeki otorite çekişmelerinden cesaret alan köylüler birçok yörede işgalleri başlattı. Bu eylemlere birçok yörede Devrim Muhafızları, jandarma müdahale etmezken, kitle desteğini kaçırmak istemeyen yerel İslam Devrim Komiteleri de çok kez köylülerin yanında yeraldılar. Bazı yörelerde ağalar hapsedildi, kendi istekleriyle topraklarını devretmek zorunda bırakıldılar, kimileri de saklandı, ya da yurt dışına kaçtı.

GERÇEKLEŞMEYEN REFORM HAZIRLIKLARI

İran'da İslam Cumhuriyet Partisi'nin egemenliğindeki Devrim Konseyi ile liberal burjuvazinin egemen olduğu geçici Bazargan hükümeti arasındaki otorite mücadelesi yoğunlaşırken, köylü eylemleri de yaygınlaşıyordu. Bazargan hükümetinin çekilmesinden sonra ise, köylü eylemlerinin iyice yaygınlaşması karşısında Devrim Konseyi yakında toprak reformu yapılacağını bildirmek, köylülerin sabırlı olmalarını istemek zorunda kalıyordu. Ocak 1980'de yapılan ; açıklamada toprak kullanımına ilişkin bir devrim yasası hazırlandığı ve Devrim Konseyi'nin onayına sunulduğu bildiriliyordu. Hazırlanan toprak reformu yasasında ise topraksız köylüye, büyük toprak sahiplerinin, Şah ailesinin ve yanlılarının topraklarının dağıtılacağı belirtiliyordu. Bu tasarıda kooperatiflerin teşvik edileceği de bildiriliyordu. Devrim Konseyi bu yolla şehirlere yığılan topraksız köylülerin topraklandırılmasının ve Şahlık döneminde çöken tarımsal üretimin arttırılmasının sağlanacağını ileri sürüyordu. En son olarak da toprak işgallerine son verilmesi, karışıklık yaratılmaması isteniyordu. Ancak aradan aylar geçmesine karşın bu konuda hâlâ somut bir ilerleme sağlanamıyordu.

SONUÇ

İran devrimi başlangıçta toplumsal açıdan "devrim" denebilecek önemli bir adım atmamıştır. Ancak monarşist devlet aygıtının dağılması, ordunun gücünü yitirmesi, İran'daki toplumsal devrim oluşumlarının hızlanması için ortamı daha uygun hale getirmiştir. Bunun en önemli göstergelerinden biri de İran çapında köylülerin verdiği toprak mücadelesinin yaygınlaşmasıdır.

Yarın:

BİR İRAN KÖYÜNDE TOPRAK MÜCADELESİ

İran'ın çeşitli yörelerinde kırsal yaşantıda görülen ortak yön, yaygın bir yoksulluktur. Ancak Şahlık döneminde büyük bir baskı altında tutulan azınlık milliyetlerin yaşadığı yörelerde bu yoksulluk daha da artmaktadır. Kürdistan ve Belucistan İran'ın en yoksul bölgeleri arasındadır.

Kırlardan kentlere göçeden ve mustazafin (yoksullar) denilen gençler, İran Devriminde Humeyni yanlısı devrim muhafızlarının kadrolarını oluşturdular.

● KÖYLERDEN KENTE GÖÇEN VE MÜLKSÜZLEŞME SÜRECİNDEKİ GENÇ UNSURLAR, YER YER DEVRİMCİ ÖRGÜTLERE SALDIRAN KARŞI-DEVRİMCİLERİN TABANINI OLUŞTURURKEN, BİR YANDAN DA, DEVRİMDEN BU YANA HİÇ BİR BEKLENTİLERİNİN GERÇEKLEŞMEMESİ NEDENİYLE, SOLA KAYMA EĞİLİMLERİ GÖSTERDİLER ●

Şah döneminde petrol gelirlerinin kentlerde birikmesi köylü nüfusun kentlere göçünü hızlandırdı

İran'da 1950'lerde başlayan kırlardan kentlere göç olgusu, 1973'ten sonra şahlık yönetiminin elinde petrol gelirlerinin yığılmasıyla birlikte iyice hızlandı. Tahran, İsfahan, Meşhet, Tebriz, Şiraz ve Ahvaz gibi kentlerin çevresinde hızla gecekondu mahalleleri oluştu. Buralar her türlü toplumsal hizmetten yoksun, sefalet yuvalarıydı. Göç edenlerin büyük çoğunluğunu gençler oluşturuyor ve bunlar esas olarak, büyük bir gelişme gösteren inşaat sektöründe çalışıyorlardı. 1977'de İran'da toplam yetişkin erkek nüfus 8,5 milyon kadarken, bunların 1 milyonu inşaat sektöründe çalışmaktaydı. İran devriminde Humeyni yanlısı gösteriler düzenleyen, devrim muhafızlarının kadrolarını oluşturan ve mustazafin (yoksullar) denen kesimin büyük çoğunluğunu birkaç yıl içinde kentlerde yığılan bu genç, köy kökenli nüfus oluşturuyordu. Mülksüzleşme içindeki bu gençlerin dinsel yaklaşımları da, hayli radikal özellikler taşımakta. Ancak bu unsurlar yer yer devrimci örgütlere saldıran karşı-devrimcilerin tabanını oluştururken, bir yandan da devrim olalı bir yılı aşkın zaman geçmesine karşın hiçbir beklentilerinin gerçekleşmemesi nedeniyle, sola kayma eğilimleri de göstermektedir.

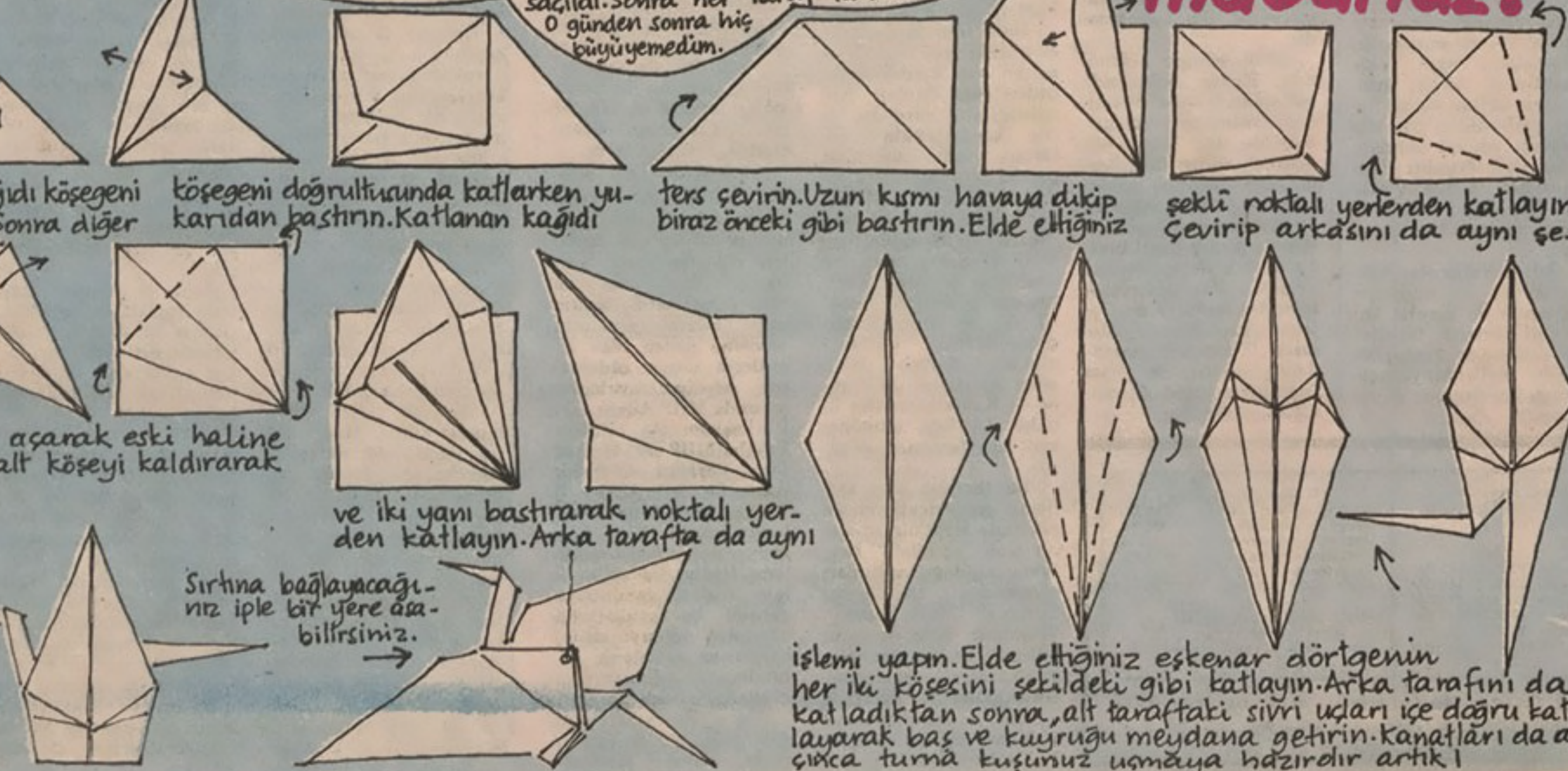
Demokrat Çocuk

Çocuklar bombayı hiç sevmez. Çünkü bomba atılan yerdeki çocuklar hiç büyüyemez, hep aynı yaşta kalırlar.
Bundan 35 yıl önce annem, babam, kardeşlerim, dedem ve ninemle birlikte Japonya'nın bir kentinde oturuyorduk. Babam askerliğini yaptığı halde, birkaç ay önce yine askere gitmişti. Ben kimsenin başka bir yere gitmesini istemiyordum. Bir gece hepimiz dedemin etrafında oturmuş, ona sorular soruyorduk.

– Savaşa gidip geri gelmeyenler ne olur dede?
– Onlar, turna kuşlarının sırtında göğe yükselirler yavrum.
– Turna kuşlarının mı?
– Evet. Turna kuşları bizim inançlarımıza göre insanoğluna yardımcıdır. Örneğin kağıttan bin tane turna kuşu yapanların sıkıntılarından kurtulacağı söylenir.
– Kağıttan mı, nasıl yani? Bize gösterir misin?
Dedem "Tabii" dedi ve katlamaya başladı. Turna kuşu tam bitmişti ki, müthiş bir gürültü oldu ve gözleri kör eden bir ışık saçıldı. Sonra her taraf karardı.
O günden sonra hiç büyüyemedim.

turna kuşunu tanıyor musunuz?

Radyo TV program haber

20.00

Holmes ve Yoyo

Sürekli filmin "Köpek gider ben giderim" adlı bu bölümünde, bir bakkal dükkanının soyulacağını haber alan Holmes ve Yoyo arabada beklemektedirler. Bu arada bir kadın çığlığı duyarlar. Kadın çantası çalındığı için yardım istemektedir. Kadın çantasının bir köpek tarafından çalındığını söyler. Holmes ve Yoyo peşine düşerler.

Atatürk'ün 100. doğum yılında yayınlanacak TV programları belli oldu

Kasaroğlu TRT'sinin Atatürk'e bakış açısının ve O'nu yorumlayışının nasıl olacağı merakla bekleniyor.

Televizyon, Atatürk'ün 100. doğum yılı olan 1981'de çeşitli yapımların yanısıra "Atatürk ve çağı" belgeseli ile "Anılarla Atatürk" ve "Atatürk ve İstanbul" adlı dizi programlar yayınlayacak.

Atatürk'ün çocukluk günlerini içeren ve çocuklara yönelik yarı belgesel ve dramatik bir dizi ile Atatürk'ün nutkunun dramatize edilmesi çalışmaları da sürdürülüyor.

"Atatürk ve Çağı" 40-50 dakikalık yirmiden fazla bölümden meydana gelecek ve Atatürk'ün hayat hikayesini çağıyla bağlantılı olarak işleyecek.

"Anılarla Atatürk" dizisinde Atatürk'ü tanıyan yaklaşık 30 ünlü kişi o'nun nitelikleri, devrimleri ve dönemi üzerinde konuşacaklar.

"Atatürk ve İstanbul" programında ise Atatürk'ün İstanbul'da geçirdiği çeşitli dönemler konu edilecek.

Bunlardan başka televizyonda Atatürk'ün çok sevdiği türkü ve şarkıların yeralacağı programlar da yayınlanacak.

Kasaroğlu TRT'sinin Atatürk'e bakış açısının ve O'nu yorumlayışının nasıl olacağı merakla beklenmektedir.

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 07.40 Günün İçinden 10.02 Arkası Yarın (Örümcek Ağı-4) 11.05 Hafif Müzik 11.20 Şarkılar 11.40 Türküler 12.10 Öğle Üzeri 14.30 Dağarcığımızdan 17.00 Olayların içinden 17.30 Türkü Defteri 23.15 Gecenin İçinden.

TRT II

08.00 Gün Başlıyor 10.00 Her telden 10.30 Yaşadıkça 11.20 Muharrem Kemertaş'da: Türküler 12.00 Pepino Di Capri Söylüyor 12.35 Ezgi Kervanı 14.00 Yurttan Sesler 14.30 Şarkılar 16.20 Arkası Yarın (Kumpanya-4) 16.40 Türküler 18.00 Bir Dilden Bir Telden 19.30 İki Solistten Türküler 20.30 Solistlerden Seçmeler

TRT III

08.15 Sabah Konseri 09.30 Keef Hartley Bant Topluluğu 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 16.00 Müzik Dünyasından 17.09 Sizler için 18.00 Gençlerle Müzik 21.00 Büyük Eserler 22.09 Gecenin Getirdikleri 24.00 Gece ve Müzik

TV'de BUGÜN

18.55	HABERLER
19.00	HEİDİ
19.25	HAFTANIN ŞARKISI
19.30	İFTARA DOĞRU
20.00	HOLMES VE YOYO
20.30	HABERLER
21.30	DİYANET İŞLERİ BAŞKANININ KONUŞMASI
21.40	MEVLİD
23.15	HABERLER